

בצילא דמהימנותא

בקודש פנימה • דברי תורה • שיחות קודש

פר' נשא • כו - כט אייר

תשפ"ב • שנה כ"ב • גליון לה (תתש"ו)

ידיעות נחוצות לקראת שב"ק והג השבועות הבעל"ט בחצר הקודש

היכלי התורה והחסד דחסידי צאנז מקדמים בברכת ברוכים הבאים את אלפי אנשי שלומנו הבאים להסתופף בצילא דמהימנותא בזמן מתן תורתנו

סדרי ההיכל:

- רבני אנ"ש במתחם המיוחד במזרחו של ההיכל, המקומות בשליש העליון של היכל התפילה יוגדר ומיועד אך ורק לזקני העדה ומבוגרים מעל גיל 65. אחריהם, אנ"ש מעל גיל 50. האברכים מתבקשים לכבד את המבוגרים מהם כל אחד לפי גילו.
- בתחילת התפילה בערב שבת, יהיו מארחים וסדרנים מיוחדים, הציבור מתבקש להישמע להוראותיהם.
- סדרי העמידה על הפארענצ'עס בעת התפילות והשוה"ט בכל מהלך השבת ויו"ט יעמדו האברכים – בצד דרום (בעת התפילות ביום השבת ויו"ט, אין לעמוד בקומות העליונות ממול עזה"נ) הבחורים – בצד צפון.
- אין לעמוד בסמוך למקום מושבו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ועל בימת ארון הקודש.
- סדרי האדורך גיין' אצל כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א, כפי שיוכרז בשבת קודש. תחילה לראש יעברו רבני אנ"ש, לאחריהם זקני העדה, ולאחריהם מבוגרים, אברכים, ובחורים בסוף. ואהבת לרעך כמוך!
- נא ונא להישמע להוראות הסדרנים והממונים ולהימנע מדוחק וצפיפות, ונשמרתם לנפשותיכם!

סדרי החג לבית יעקב:

- כניסות שונות לעזרת הנשים לפי גילאים, גיל המבוגר בלבד – בכניסה הרגילה מול בית האבות הישן. גילאים צעירים אך ורק מצד מערב – שער 5. פארנצ'עס מיוחדים הוכנו במקום.
- שימו לב: המקומות בפארנצ'עס מיועדים אך ורק למתפללים, אין להביא פעוטות לבית הכנסת כלל וכלל בשום אופן.
- חדרי שירות בבניין חדרי השיעורים הסמוך להיכל הגדול.
- עזרת הנשים פתוחה רק בתפילות יום שבת קודש ויום טוב.
- לציבור מחוץ לעיר יוגש בהרחבה ובשפע קידושא רבא ביום חג השבועות אי"ה בשעה 13:00 בהיכל הישיבה לצעירים בקרית החינוך. שימו לב – מחמת הלחץ זה הדחק, הקידוש מיועד לאורחות בלבד

סדרי הסעודות:

- סעודות השבת והחג לאלפי האורחים למשפחות - בהיכל הישיבה לצעירים, לאברכים ובחורים בחדר האוכל.
- מפאת חוסר מקום – אין אפשרות לבחורים לסעוד יחד עם הוריהם, הבחורים סועדים בחדר האוכל בלבד!
- למען הסדר הטוב שובצו מקומות הישיבה במפה באולם המשפחות. שימו לב! יש לשמור על הסדר ולהקפיד על ישיבה אך ורק במקומות המיועדים והרשומים על שמכם. בכל מקרה של טעות בהזמנה ויש לכם חוסר במקום, נא גשו לאחראי במקום.
- קידוש לנשים ייערך בתחילת כל סעודה ע"י אחראי מיוחד שיוציא את כל ציבור הנשים. לא תתאפשר עריכת קידוש לכל משפחה בנפרד!
- מחמת דוחק המקום וריבוי הציבור הכנסת עגלות אסורה בהחלט לאולם הסעודות. ואהבת לרעך כמוך!

סדרי יו"ט שני לבני חו"ל:

- לאורחים החשובים והנכבדים מחו"ל ולתלמידי הישיבות הק' בני חו"ל, יתקיימו תפילות וסעודות החג בעז"ה כדלהלן:
- תפילת ערבית בליל יו"ט שני בהיכל הישיבה לצעירים לאחר סיום השוה"ט אצל כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א, סעודת ליל יו"ט בחדר האוכל.
- תפילת שחרית בשעה 9:15 ולאחריה קידושא רבא וסעודת יו"ט בהיכל הגדול, ונעילת החג בעז"ה לאחר תפילת מנחה בשעה 7:45 בהיכל הגדול.

"יום קדוש הוא מבואו ועד צאתו"

[מרגשות הלב של אחד התלמידים החשובים מק"צ טבריה, אשר שיגר למערכת את סיכומו של שבת]

וכי נכל להעביר על ידי אומר מילין את תחושות ההתעלות והעונג הרוחני לה זכינו במהלך השבת; במעמד חנוכת הבית להיכל אברהם משה; בתפילות המרטיטות והמרגשות; בשולחנות הטוהרים והמעמדים; אשרי עין ראתה כל אלה - - -

קהל אנ"ש אשר זכו להסתופף בצל הקודש בשבת זו, נתונים עדיין תחת הרושם הכביר והעז מביקורו של מרן שליט"א במקום מושבם.

בפניא דמעלי שבתא, הס הושלך להיכל עת נשמע קול מרן שליט"א בבואו אל הקודש לתפילת מנחה של ערב שב"ק. ההיכל - כל כולו אומר כבוד וקול אומרים "הודו לה' כי טוב", כשקירותיו מצטרפות באין מעצור ללהט התפילה המשתפכת. כאשר מפעם לפעם נשמע קולו המרטיט של מרן שליט"א המהדהד ברמה. קולו של מרן שליט"א נשמע בהתפייסות במזמור 'הודו לה' כי טוב', "ישם מדבר לאגם מים וארץ ציה למוצאי מים"... כשזו אכן ההרגשה בעמדינו על מקום קדוש זה שאף לפני שנים היתה ארץ ציה ושממה, והנה עלתה וגם נצבה אלומתה להאיר לארץ ולדדים עליה.

מהודאה להשי"ת אנו עוברים לתפילת 'ידיד נפש' אשר כל תיבה יש בה משמעות של כיסופין, "משוך עבדיך אל רצונך"... "נכסוף נכספתי"... "אלה חמדה לבי"... בכל רגע ורגע שחולפת, גואים הלבבות, ורחושי מרחשין בערגה וכיסופין: "הדוד נאה זיו העולם, נפשי חולת אהבתך"...

רטט עז עובר בקהל בעת חזרת הש"ץ, עת כ"ק מרן שליט"א עומד בכרכת 'השיבה שופטינו כבראשונה', ומעיני הקודש זולגות דמעות כמים, כשמרן שליט"א כופל ומשלש התיבות שוב ושוב. כאשר לאחמ"כ בשעות הקטנות של ליל שב"ק התבטא כ"ק מרן שליט"א כי בכרכה זו צפו ועלו לנגד עיניו מש"כ הרמב"ם ז"ל (ה' סנהדרין פ"ד, ה"ב) 'בתחילה כשנבנה בית המקדש היו בית דין הגדול יושבין בלישכת הגזית וכו' וכשנתקלקלה השורה גלו ממקום למקום וכו', וקבלה היא שבטבריא עתידין לחזור תחילה ומשם נעתקין למקדש, עכ"ל.

לאחר הפתיחה שנשא הגה"צ שליט"א רב דק"צ טבריה כאמור, הנפשות מתרוממות עת פותחים הכל בתפילת קבלת שבת, נגרות ונשאבות הנה מימות החול ומעפילות לעבר יום שכולו שבת, כאשר הכל מבקשים לחזות באור

אבל לא אדעה במה אקדם! - - -
דילמא אפתח ברגש קודש שחדר לליבנו עת דבריו הקולעים של המגיד מראשית השבת המרא דאתרא הגה"צ אב"ד קרית צאנו טבריה שליט"א, לאחר תפילת מנחה דערש"ק, שפתח את הלבבות להשכיל, לקנות דעת ולהריק אל תוכם שפע קודש דלעילא, כשהוא מרחיב בדברים מעוררי לבבות אודות גודל העת - שעה אשר 'וירד משה מן ההר אל העם', והחכם אשר עיניו בראשו מנצל כל רגע ורגע באופן נעלה ומרומם למלאות אסמינו ואוצרותינו שבע, לקבל שפע ברכאין טבין לנו ולבנינו עד עולם.

או שמא מתוך דבה"ק שנאמרו בענוות וברגש קודש בעת הקידושא רבא ביום שב"ק, לומר באופן שונה, שאדרבה בא כ"ק מרן שליט"א לרוות מלוא רוב נחת דקדושה מ'ההייליגע ערליכע יונגעלייט' בקרית צאנו טבריה, אשר יתכן שיהיו כאן מהאברכים אשר יהיו ראויים לשבת בסנהדריה גדולה שיוקם תחילה בעיה"ק טבריה כדברי הרמב"ם - - -

כשזה נוסף ומצטרף לברכות הקודש המרובות ודברי החן שהרעיף באהבה כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א במהלך השבת, אשר גילה טפחיים מרגשות הלב החקוקה בלבו הטהור קדם עדת צאן מרעיתו.

אם תרצה לומר, זהו תמציתה של שבת קודש נפלאה זו אשר חווינו!

*

כאשר נגשנו להעלות מעט מהרהורי הלב אודות שבת נועם הנשמות העל"ט בעיה"ק טבריה תובב"א גדולה היתה התלבטותנו. שהרי מאי חזית האי שבת מכל שבתות השנה. הלא כל 'שבת קודש' בצל הקודש, היה ראוי שייכתב עליו מאמר בפני עצמו; כל שבת בצל הקודש, עולם מלא הוא, של קדושה, של כיסופין ודביקות; כל שבת בצילא דמהימנותא, מגביהה כל נפש מישראל טפח וטפחיים מעל קרקע ששת ימי המעשה אל מרומי פסגות הקדושה של יום השבת קודש. ואמנם כן, אכן, לא ללמד על עצמו יצא מאמר זה, כי אם ללמד ולהשלים על שאר שבתות פרשיות השנה.

ביותר קשתה עלינו המלאכה, כי איה העט והסופר שיוכל לתאר את אותם שעות נשגבות ומרוממות שהיו מנת חלקם של המסתופפים בצל הקודש, בביקורו ההיסטורי של מרן שליט"א בקריה הנאמנה.

ברוך אשר יקים את דברי התורה הזאת

דברות הקודש בגליון זה נודבו ונדפסו

לע"נ מוה"ר משה בן מוה"ר שמואל רפאל רייך ז"ל

תנצבה.

באין מרגיש, חולפים כמה שעות, והשמש החלה לנשות למערב.

"בני היכלא דכסיפין למיחזי זיו דזעיר אנפין – יהון הכא בהאי תכא" ... אחר שמשך שעה ארוכה עברו זה אחר זה מאות ילדי החמד מבני קהלתנו הק' בעיר. ואחר זמירות השבת הלוהטות, דומיה השתררה בהיכל. מרן שליט"א החל באמירת דברי התורה... כולם מתעטפים בדחילו ורחימו, מבקשים לשמוע ולקלוט כל הגה ותיבה... כל הלבבות נמסים לקול דבר ה' הנשמע ברמה, החודר ומרעיד נימי הלבבות... הכל מבטיחים לשפר מעשיהם, ליישר אורחותיהם, לקדש גופם ככלי-שרת למלך מלכי המלכים, לחזק בדקי הקדושה בביתם... "אווירת נעילה" ממלמלים כמה חסידים ואנשי מעשה – – –

"מי יתנו והיה זה חלקינו כל הימים" – היה משאלתם ובקשתם של תושבי קריה נאמנה בעיה"ק טבריה, תוך רגשות אושר ורוב שמחה על השבת גן עדן שנפל בחלקם, אשר בוודאי השאיר שם את חותמו לעתיד ולעולמי עד.

כאמור לא נתיימר להעתיק ולהעלות על גבי הדף את כל האווירה וההרגשים המיוחדים שסיפחנו במשך השבת כולה, אשר היתה מקושה אחת ורצופה של קורת רוח רוחנית ותענוג עילאי שלא ניתן לתארה, ונשתדל להציג רק את אשר ראו עינינו ושמעו אוזנו במהלך הביקור המרומם, ככל שיתאפשר בתוך מגבלות הקולמוס והנייר.

בעת הזאת נתבונן בשום שכל ונתעמק לדעת להעריך כראוי כל שבת ושבת 'און דער היים'. להכיר ולדעת כמה רבה וגדולה הזכייה לה זכינו, להודות להשי"ת אשר ברחמיו ורוב חסדיו לכל אלה גמלנו, "אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלינו ומה יפה ירושתינו" – – –
יה"ר שאכן נזכה לשאוב מגו האי שבתא דלעילא, מלא חפניים תורה וקדושה, אהבת ה' ויראתו, השפעות טובות, רחמים וחסדים, לכל הימים – – –

פני מרן שליט"א, עת פונה לצד מערב לקראת פני שבת מלכתא בריקוד "בואי בשלום" באנפהין נהירין ובדיקות עילאה... הכל מבקשים להיאחו בתפילה הזכה מרוממת הנשמות, שלא תסתיים...

בשעה"ט בעת זמירות שבת קודש ההיכל נע בחרדה, כאשר בין כתליו מהדהד זמירת ההמון: "יום קדוש הוא מבוא ועד צאתו" – ובאוויר מרחפת אוירת קדושה עילאית, מתאימה לרוח הזמירות... "שמחם בבנין שלם באור פניך תבהיקם" – נעצמות העינים ונשפכים הלבבות... ועוד שירי קודש הנשמעים באווירה מרוממת מפי מאות האברכים.

שמחה וגיל אוחז בקהל בשעת עריכת הישלוש זכר' כשהשמחה במעון הקודש שמחת הולדת הנין נ"י, ניגוני שמחה והודיה נשמעים מפי הכל. ובשעת ליל מאוחרת סמוך לעת הארת אור החמה מסתיימים להם שעות אור יקרות של ליל שב"ק.

יום השבת. פסוקי דזמרה... התיבות נאמרות בחין ובערגה, כמונה מעות. קול מרן שליט"א נשמע בהיכל, מילה במילה. כאשר הכל מצטרפים בהתרוממות הנפש, ויחד משבחים להשי"ת.

נשמת כל חי תברך את שמך – – – תבערה ויקוד אש פורצים מפי מאות האברכים אשר הומים ומייחלים לזכות להודות ולהלל להשי"ת על כל חסדיו עמהם.

ושוב אחר התפילה מתכנסים הכל להשתתף בשמחת היקדושה רבא' לרגל השמחה במעון הקודש, שמחת העליה לתורה לקראת הבר מצוה לנכדו יקירו הב' יחזקאל שרגא נ"י בן המרא דאתרא שליט"א.

הכל ממחרים לסעוד את סעודתא דעתיקא קדישא, וחיש חוזרים להשתתף בשעה"ט דעתיקא קדישא. החום הכבד השורר בחוץ והמדריגות הרבות אשר עליהם לטפס ולעלות אינם מונעים מהם לעלות ולרדת שוב ושוב כל משך השבת, כשהם באים לקנות לעצמם עוד קנייני נצח בשעות קדושות אלו.

יום שישי פר' במדבר כ"ו אייר

לפני תפילת שחרית הניח מרן שליט"א תפילין להבחור הבר מצוה שמואל נ"י בן הרה"ח ר' שלום צבי ארנפלד מב"ב (בר' יצחק מפעיה"ק).

טבריה, אשר זכו להופעת קדשו של כ"ק מרן שליט"א לרגל השמחה במעון הקודש, שמחת העליה לתורה לנכדו יקירו הב' יחזקאל שרגא נ"י בן בנו הגה"צ אב"ד קרית צאנז טבריה שליט"א.

לקראת שב"ק ערכו בני קהלתנו הק' הכנה דרבה, בלימוד התורה בתענית הדיבור, כדי להיות כלי מוכן לקבל ההשפעות. בהיכל כולל 'מבצר התורה' בעיר נמסרו מידי יום לפני תפילת מנחה שיעורים בספרי

ברוך אשר יקים את דברי התורה הזאת

דברות הקודש בגליון זה נודבו ונדפסו

לע"נ מוה"ר נתן אריה ליב בן מוה"ר אלימלך הלוי בלומענבערג ז"ל

תנצבה.

הקודש שליט"א ביראת הכבוד, אשר זוכים הם לשהות בצל הקודש על שב"ק כשהשמחה במעונו. ובד בבד זוכים אף לחנוכת הבית מתוך שמחה.

בדבריו הזכיר מש"כ הרמב"ן בפרשתן בטעם המצוה למנות את ישראל, וז"ל, כי הבא לפני אב הנביאים, ואחיו קדוש ה', והוא נודע אליהם בשמו, יהיה לו בדבר הזה זכות וחיים, כי בא בסוד העם, ובכתב בני ישראל, וזכות הרבים במספרם, וכן לכולם זכות במספר שימנו לפני משה ואהרן, כי ישימו עליהם עינם לטובה, יבקשו עליהם רחמים, ה' אלקי אבותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים ולא ימעיט מספרכם, והשקלים כופר על נפשותיכם, עכ"ל. ונקט בלשונו 'וזכות הרבים במספרם', כי ישנו כח מיוחד בכח הרבים, כאשר זוכים לשהות יחדיו בצל הקודש, שבוודאי יתברכו בכל ברכות התורה.

כן הזכיר בדבריו מ"ד בחז"ל (ירושלמי שבת פ"א ה"א; שקלים פ"ב ה"ג) תני בשם ר"מ כל מי שהוא קבוע בארץ ישראל, ואוכל חוליו בטהרה, ומדבר בלשון הקודש וקורא את שמע בבוקר ובערב מובטח לו שהוא מחיי העולם הבא. דלכאו' הוא תמוה וכי בעד מצוות הללו בלבד יזכה לחיי העולם הבא. וכן יש לתמוה כנ"ל על מה שמצינו בריש הש"ס ובסופה, שאמרו חז"ל (ברכות ד, ב) אמר רבי אלעזר אמר רבי אבינא כל האומר תהלה לדוד בכל יום שלש פעמים מובטח לו שהוא בן העולם הבא, ועוד אמרו בשלהי הש"ס (נדה עג, א) תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא.

וביאר עפ"י דברי הצ"ח המורגלים בפ"ק כ"ק מרן שליט"א, שעמד לבאר דברי חז"ל (ברכות כה, ב) במה שביקשו תלמידי רבי אליעזר מרבם 'למדינו אורחות חיים ונזכה בהם לחיי העולם הבא', והאריך שם כי ישנם כאלו הזוכים להרגיש בחי' עולם הבא אף בעולם הזה, שמקיימים כל מצוה ומצוה באהבה גמורה ובחשק נפלא וחשים בכל עצמותיהם כי מתקרבים הם בכך להשי"ת, ומרגישים אף בעוה"ז תענוג עצום בקיום מצוות ממש כאילו נוכחים עתה בעולם הבא, ובבחי' עולמך תראה בחיך (שם יז, א). וזה שביקשו תלמידי ר"א לרבם, למדינו אורחות חיים ונזכה בהם לחיי העוה"ב, פי' שהיו חפצים להרגיש אף בהם - בזמן אורחות הללו, דהיינו כשנמצאים עדיין בעוה"ז, גם אז ירגישו ממש הרגש החיים דעוה"ב, יעו"ש באריכות דבריו הנפלאים.

ולפי"ז יתבאר היטב דבוודאי אין הכוונה שרק בגין מצוות הללו יזכו לחיי העולם הבא, ברם אלו הדברים שמקיים האדם שהוא דר בארץ הקודש ואוכל חולין בטהרה ונזהר בקדושה ובטהרה הן בענייני האכילה והן בענייני הדיבור, ובד בבד אף קורא קריאת שמע שחרית וערבית, הרי שבמצוות אלו יזכה האדם לבוא לידי שמחה, ועל ידי השמחה זוכים לבחי' עולם הבא, וכדמצינו בחז"ל (תענית כב, א) בהני תרי אינשי דחווה עליהם אליהו הנביא שהם בני עולם הבא כי המה 'אינשי

רבוה"ק בענייני התקשרות לצדיקים בדרך החסידות מפי חשבי האברכים שליט"א.

גם ילדי החמד בת"ת 'דרכי אבות' התכונו לקראת בואו של כ"ק מרן שליט"א, כשבימים שלפני בואו של מרן שליט"א נשא דברים בפני הילדים הרב דוד זלמנוביץ מפקח רוחני בת"ת דרכי אבות בקרית צאנז נתניה ור"מ בישיבת היכל התורה, שהכין את הילדים שיהיו מוכשרים עם כלים נכונים לקבל את ההשפעות. וכן נעשו מבצעי חיזוק מיוחדים. ואכן כמים פנים אל פנים, התבטא כ"ק מרן שליט"א אחר השב"ק לבנו המרא דאתרא הגה"צ אב"ד קרית צאנז טבריה שליט"א, שניכר היה על פני האברכים שהתכונו כיאות.

בשעה 1.10 בצהרים בהגיע כ"ק מרן שליט"א לקרית צאנז טבריה, קיבלו את פני הקודש המרא דאתרא הגה"צ אב"ד קרית צאנז טבריה שליט"א, והדומו"צ הגאון רבי זאב וקסברגר שליט"א, וכן מנהל המוסדות הר"ר משה אהרן כהנא הי"ו ומנהל רשת כוללי מבצר התורה הרה"ח ר' אהרן הופמן הי"ו.

מרן שליט"א סר למעמד קביעת מזוזה לבנין 'היכל אברהם משה', שהוקם ונבנה זה עתה לרווחת בני קהלתנו הק'.

מרן שליט"א נטל ידיו, מרן שליט"א בירר אודות הסופר ומי הכניס המזוזה אל תוך בית המזוזה וקבע המזוזה המהודרת בפתח ההיכל [נכתב ע"י הר"ר יקותיאל יהודה (ברח"צ) אייזנבך הי"ו מחו"ר מבצר התורה בטבריה].

אח"כ נכנס מרן שליט"א אל תוך ההיכל ועלה על בימת הכבוד לשולחן לחיים לרגל המעמד.

ההיכל היה מלא וגדוש בבני הקהילה אשר קיבלו את פני הקודש בהתלהבות והתרגשות לקול זמר 'צהלי ורוני יושבת ציון כי גדול בקרבך קדוש ישראל', אל מול פני הקודש ישבו בסדר מופתי מאות תלמידי הת"ת 'דרכי אבות' מעיה"ק טבריה ת"ו.

וניגנו ניגוני שמחה, ומרן שליט"א הפליא את היופי והפאר שהשקיעו בהיכל החדש כראוי וכיאות לפאר ולרומם, כשמרן התבטא בתוך הדברים כי כעת ההיכל הוא גדול, אולם עוד זמן מועט כבר לא יוכל להכיל המרובה בעז"ה.

מרן שליט"א ערך שולחן לחיים, ואיחל מברכות קדשו להמרא דאתרא הגה"צ שליט"א, להדומו"צ הגר"ז וקסברגר שליט"א, למנהל המוסדות הר"ר משה אהרן כהנא הי"ו, ולכל הקהל.

ילדי החמד שוררו ברוב רגש הניגון 'הא רעוא קדמך דתפתח ליבאי באורייתא', כאשר קול הצאן עולה ובוקע רקיעים בבקשתם לזכות שיפתחו להם שערי אורה ושערי תורה ויזכו להבין ולהשכיל בדברי תורה.

כאן השמיע דברים נרגשים הדומו"צ הגאון רבי זאב וקסברגר שליט"א, בדבריו קיבל בשם כל הקהל את פני

אנך, שיר השירים ז, כח; דבש לפי, מערכת י, אות ד; פירושו ברית עולם על ספר חסידים, סימן תתקמה). וכמו כן קאי הענין גם על ענייני גשמיות, כי כל דבר רוחני יש לו לבוש גשמי כדי שילמדו מכך ויקישו הענין לענייני רוחניות.

ובעוד שבזמנים עברו, היה נמשך זמן ארוך רב של כמה וכמה שנים להקים בנין גדול ומפואר כזה לה' ולתורתו, הרי שבכאן נתן השי"ת וסיימו לבנותו מהמסד ועד הטפחות בג' חודשים, כשרק זה עתה לאחרונה כשהייתי בכאן עדיין ראיתי רק אדמת טרשים על המקום הזה, והנה הבית עומד על תילו ומכוננו בפאר והדר.

ומכך ילמד כל אחד ואחד ויעמיק בענין זה גם לענייני רוחניות, שכגודל הנסיונות והמכשולות, כן נמי גודל ההצלחה לאידך גיסא שניתן להשיג ולהעפיל ולעלות מעלה מעלה.

*

הרהרתי מקודם אודות מה שהזכיר הדומו"צ הגר"ז וקסברגר שליט"א מדברי הירושלמי (שבת פ"א ה"א; שקלים פ"ב ה"ג) כל מי שהוא קבוע בארץ ישראל, ואוכל חוליו בטהרה, ומדבר בלשון הקודש וקורא את שמע בבוקר ובערב מובטח לו שהוא מחיי העולם הבא. דיש לבארו ע"ד הפשט עפ"י הנודע מצדיקים שאין אדמת קודש של ארץ ישראל מושג גשמי שכל הרוצה יבוא וידרוך עליה, והנה הרי הוא בארץ ישראל.

אלא רק מי שעוסק בתורה בקדושה ובטהרה ומקיים מצוותיה וירא את ה', הוא זוכה להרגיש קדושתה ולהתבשם מנועם זיוה. וכנודע העובדא מהרה"ק בעל הבית עין זי"ע שעלה לארץ הקודש והתיישב בעיה"ק צפת, שאחר שנה שדר כאן בארץ ישראל הביא פעם בבית מדרשו לחלק תיקון לקהל ואמר שהיום זכה לקדושת ארץ ישראל, ויתמהו כולם שהרי זה כבר תקופה שאוה למושב לו בעיה"ק. ואמר להם שמקובל אצלו שהאבנים בארץ ישראל ששים ושמים ואומרים שירה להקב"ה שנטע אותם בארץ ישראל, ועד עכשיו שלא זכה לראותו ידע שלא השיג קדושת הארץ, וכעת זכה לזה.

ובזה תירצו בספה"ק (ראה בש"ך על התורה, פרשת בראשית, ד"ה ויהי האדם לנפש, ומובא בחיד"א בניצוצי אורות על הזוה"ק פר' פקודי, ח"ב ר"מ, ב; וראה

בדוחי, וזוכים כבר בעולם הזה לבחי' חיי עולם הבא. ומה מאוד מתאימים הדברים למקום קדוש זה, אשר הוקם לשמו ולזכרו של הרה"ח ר' אברהם משה ז"ל בן יבלחט"א הרה"ח ר' יחיאל יו"ט קראוס שליט"א, אשר כל ימי חייו היה בשמחה תמידית, וכעת אף זוכה לשמח כל קהלא קדישא הדין, ובבית זה יעסקו בדברי תורה ויקבלו עליהם עול מלכות שמים, הרי שבוודאי על ידי כן יזכו לבחי' חיי עולם הבא.

את דבריו סיים ברגשי הלב קמי מרן מלכא שליט"א, אשר הוא מחדיר בנו עדת צאן מרעיתו, הן בצעירי הצאן והן אצל המבוגרים יותר שמחה והתלהבות בעבודת השי"ת, אהבת התורה וחשקת התורה, עבודת התפילה בהתלהבות וכו', וכמלאך העומד על קדקדנו ואומר לנו גדלו, ובוודאי בשב"ק זו אשר נזכה בו להשראת השכינה בתוכנו, נתברך בבני חיי ומזוני רויחי, וכ"ק מרן שליט"א יראה מאתנו ומכל בניו ותלמידיו רוב נחת דקדושה, ונזכה עוד ביו"ט זו לילך לקראת משיח צדקנו ומלכנו בראשנו אכ"ר.

הס הושלך בקהל עת פתח מרן שליט"א בדברות קדשו לכבוד המעמד, וזהו תוכנם:

שמעתי ממרן אאדמו"ר זי"ע באחד משיחות קדשו, עה"פ (ישעיה ס, כב) אני ה' בעתה אחישנה, שגם כאשר יהיה בעתה, גם אז יהא אחישנה, שיהיה ברגע אחד. ואכן רואים היום שמתרחשים בעולם מאורעות שמלפנים היו נמשכים עשרות שנים והיום הם קורים בזמן קצר ביותר, כי מן השמים מחישים הכל לקראת הגאולה, כי בא מועד.

וענין זה הוא הן ברוחניות והן בגשמיות, דבד בלבד עם גודל הנסיונות והקשיים שמעמיד היצר לכל מי שחפץ לעסוק בתורה ולהיות ירא שמים, הרי שכמו כן ישנו סייעתא דשמיא גדולה המלווה את כל אחד ואחד, כי זה לעומת זה עשה האלוקים (קהלת ז, יד). וככל שמשנאי ה' והסט"א נלחמים רח"ל כנגד לומדי התורה, הרי שכנגד זה גם רואים את ריבוי אור התורה בעולם, בהקמת עוד ועוד היכלי תורה ישיבות וכוללים וכו', ומתגדלים עדרים עדרים של בחורים ואברכים יראי ה' מופלגים העוסקים ועמלים בתורה באמת. וכל זה הוא מכח אותו הבטחה של 'אני ה' בעתה אחישנה', שטרם ביאת המשיח ימהר הקב"ה כל ענין שיהיה הכל בזמן קצר. ולזה נמי ידוע מהאריז"ל (עי' שער הגלגולים, הקדמה לח, ד"ה פעם אחת) דעתה גברה מאד הסטרא אחרא, המעט שעושים עתה חשוב לפניו יתברך כהרבה שהיו עושים הראשונים (וראה להחיד"א בחומת

לזכות לתורה, וכיון שכן כבר יהיה בן עולם הבא ויזכה לראות עולמו בחייו כדברי הצל"ח הידועים (ברכות דף כ"ח ע"א), שאפשר לזכות בעודו בעולם הזה לבחי' עולם הבא.

*

ובעומדינו במקום קדוש זה, אשר כאן כבר סללו התנאים הק' הדרך, וכדמצינו בחז"ל (שבת דף ל"ג ע"ב) שטיהר רבי שמעון את עיר טבריה, הרי שאנו מבקשים שנהיה בבחי' 'אל תשיג גבול ראשונים', והיינו כיון שהראשונים כמלאכים כבר העמידו ותיקנו העיר, וקבעו שכאן הוא אדמת ארץ ישראל, הרי שבקל יוכל כל אחד ואחד להתדבק אל הבורא ב"ה, ולזכות להיות באמת בארץ ישראל, ולהיות לו חלק בארץ.

אשריכם ואשרי חלקכם, וב"ה אני שומע גוטע גריסין ממקום קדוש זה, שיושבים כאן אברכים חשובים יגיעי ועמלי תורה באמת, ומקדשים שם שמים בעבודתם בתורה ובתפילה. ברם כך לימדנו מפ"ק של מרן אאדמו"ר זי"ע שלא יהיה אדם מרוצה בעבודתו ממה שעשה, אלא תמיד ישאף להתעלות עוד ועוד ולהיות מוסיף והולך, להתבונן באיזה דבר צריך הוא עוד להשלים עצמו.

יעזור השי"ת וזכותא רבתא של מרן אאדמו"ר זי"ע יעמוד לנו שיגדלו כאן לומדי תורה יראי ועובדי ה' בקדושה ובטהרה, ויגדל המקום ברוחניות עוד ועוד כהנה וכהנה בכמות ובאיכות, באשר זהו עיקר התכלית, וכפי שכבר אמר התנא רבי יוסי בן קיסמא (אבות ו, י) מניח אני כל כסף וזהב שבעולם ואיני דר אלא במקום תורה. וכיון שיפרח ברוחניות, ממילא יבוא גם שפע רב ולא יצטרכו לעמול הרבה לפרנסה, ויקויים הברכה 'ונתתי גשמיכם בעתם', שימלא השי"ת ויתן לכל אחד כל הצטרכויותיו אשר יצטרכו ולא יחסר להם מאומה.

מזכין זכות ע"י זכאי, ומקום קדוש זה נבנה ע"י הרה"ח ר' יום טוב (קראוס שליט"א), אשר יש לו זכיה גדולה בכך. יתן לו השי"ת אורך ימים ושנים טובות מתוך בריות גופא ונהורא מעליא, ולרוות רוב נחת דקדושה מכל יוצ"ח.

ומשמחה זו של קבלת עול תורה ועול מלכות שמים, שהוא בחי' קבלת התורה, שזה שייך אצל

צמח ה' לצבי, פר' ראה, עה"פ אבד תאבדון; שו"ת דברי יציב, חלק חו"מ, סי' פ"ג, אות כג), התמיהה היאך יתכן שיהיו נכרים מרקדים בהיכלו, ויכנסו לאותו מקום קדוש שעליה נאמר (ויקרא טז, יז) וכל אדם לא יהיה באהל מועד, אלא דבוודאי אותם הגוים לא דרכו כלל על אדמת קדש זו אלא רצועה מחו"ל נכנסה תחת רגליהם לחצוץ בינם לאדמת קודש, ונתכסה מקום המקדש תחת כיסוי מרצועה של חו"ל, יעו"ש.

ע"ז אמרו חז"ל כל הקבוע בארץ ישראל, ולא אמרו מי שדר, אלא רק מי שזוכה להיות קבוע בארץ ישראל, וזהו רק מי שהוא אוכל חוליו בטהרה ומדבר בלשון הקודש היינו שהוא נזהר בכל ענין בקדושה ובטהרה, ואף פיו הוא פה קדוש אינו מוציא כי אם דיבורי קדושה ונשמר מכל משמר מדיבורי לשון והרע ורכילות וכו', ובד בבד אף קורא קריאת שמע בבוקר ובערב ומקבל עליו עול מלכות שמים שלימה, הרי הוא מובטח שהוא בן עולם הבא. ובענין זה ישנם מדריגות הרבה, מדריגת הצדיקים ובני העליה, וכמו כן מדריגת לכל אחד ואחד באשר הוא.

*

עומדים אנו בסמיכות לחג השבועות חג מתן תורתנו הבעל"ט, וכדמצינו בחז"ל (מגילה דף ל"א ע"ב) עזרא תיקן להם לישראל שיהו קורין קללות שבתורת כהנים לפני עצרת, וקללות שבמשנה תורה לפני ר"ה, כדי שיהא תכלה שנה וקללותיה. והיינו שפרשה זו פר' במדבר קורין אותו תמיד בסמיכות לחג השבועות.

ובהסבר הדבר י"ל, ע"ד מה שמצינו במדרש (במדב"ר א, ז) וידבר ה' אל משה במדבר סיני מה מדבר הפקר לכל, אף התורה הפקר לכל.

והרמז בזה דהתורה ניתנה במדבר להורות דאף מי שהוא נדמה כמדבר וכערער בערבה שיבש וקמל לגמרי, והוא נמצא במקום נחש שרף ועקרב, מכל מקום בל ידמה כי אינו יכול לזכות לתורה דלא כן הוא, אלא תורה מונחת בקרן זוית וכל הרוצה ללמוד יבוא וילמד (ראה קידושין דף ס"ו ע"א).

וזהו עיקר ההכנה לקראת חג השבועות, שיעסוק בתורה וידע שיש ביד כל אחד ואחד

החדש של טבריה אם נכלל במנהג טבריה, ועל מנהגי שאר הקהילות בעיר וכו'. לסיום הורה מרן שליט"א שהחל ממחר יום שב"ק יעלו הכהנים לדוכן גם בשחרית. התרגשות רבה אחזה בקרב בני קהלתנו הק' עם התפשטות הידיעה המשמחת.

לאחמ"כ יצא מרן שליט"א לטבול לכבוד שב"ק, כשבדרך הילוכו הודה מרן לאברכים שעמלו והכינו את צרכי השבת לשם ולתפארת.

לקראת שבת יצא לאור ע"י הנהלת רשת הכוללים 'מבצר התורה' מהדורה מיוחדת של סידור 'תפלה ישרה - צאנו', כן י"ל ע"י הנהלת המוסדות מהדורה מיוחדת של הספה"ק 'פניני שפע חיים' על סדר במדבר, ונוסף עליו חומש "שימה בפייה" פרשת במדבר ודפי ה'דף היומי', נדבת הנגיד הנכבד הרה"ח שאול מתתיהו ראזנבערג הי"ו ממונטריאול. וחולקו בפתח בית המדרש.

לפני זמן הדלקת הנרות קבעו המרא דאתרא הגה"צ אב"ד קרית צאנו טבריה שליט"א, והגה"צ אב"ד קהלתנו הק' בארה"ב וראש הישיבה שליט"א מזוזות נוספות בשאר פתחי 'היכל אברהם משה'.
כן עשה הגה"צ אב"ד קרית צאנו טבריה שליט"א עירובי חצרות בברכה.

[גם בית יעקב אלו הנשים התכנסו ובאו בליל שב"ק במחיצת הרבנית הצ' תליט"א, לברך בברכת מזל טוב לרגל השמחות במעון הקודש. וכן לשמחת הקידושא רבא בעצם יום השב"ק שהוגש בהרחבה גדולה. כן חילקה הרבנית הצ' תליט"א מיני מתיקה למאות בנות הקהילה. כמו"כ הוכן עבורם מתחם מיוחד בו יכלו לחזות בעבודת הקודש של כ"ק מרן שליט"א בעת עריכת השוה"ט].

שב"ק פר' במדבר כ"ז אייר 'שבת מברכים סיון'

בשעה 7.35 נכנס מרן שליט"א להיכל בית המדרש, ועלה למקומו ע"ג בימה מוגבה, ופתח בקול חוצב להבות אש 'הודו לה' כי טוב', כשכל הקהל מצטרפים באין מעצור ללהט התפילה המשתפכת והלוהטת. רטט עובר בקהל עת נשמע קולו בקודש של כ"ק מרן שליט"א מסיים המזמור בתיבות "ישם מדבר לאגם מים וארץ ציה למוצאי מים ויכוננו עיר מושב"..." כשזו אכן ההרגשה בעמדינו על מקום קדוש זה שאף לפני שנים היתה ארץ ציה ושממה, והנה עלתה וגם נצבה אלומתה להאיר לארץ ולדרים עליה.

התפילה עברה בהתעוררות יתירה ונמשכה שעה ארוכה. מיד אחר התפילה פתח בדברים לכבוד השבת הגה"צ אב"ד קרית צאנו טבריה שליט"א.

בדבריו הקצרים והנוגשים, עורר את הקהל על הזכות הגדולה שנפלה בחלקם עת אשר 'ירד משה מן ההר אל העם ויקדש אותם', כשהחכם עיניו בראשו לנצל כל רגע משבת קודש למלא אסמינו שבע.

כל אחד ואחד בכל יום ויום, יושפע שפע רב לכל אחד ואחד, ויתקיימו בכם כל הברכות האמורות בתורת משה, ונהיה אנחנו וצאצאנו וצאצאי צאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל כולנו יודעי שמך ולומדי תורתך לשמה, ונזכה לראות רוב נחת דקדושה מכל יוצ"ח, וישרה הברכה בבית כל אחד ואחד.

ועוד על חג השבועות הקרוב והבעל"ט נזכה לעלות לרגל לירושלים הבנויה בגאולה השלימה במהרה בימינו אמן.

בסיום דברות הקודש כובד הרה"צ רבי שלום פולק שליט"א מבערגסאז ירושלים, לסיים ש"ס משניות שנלמד ע"י בני הקהילה לע"נ גיסו הרה"ח ר' אברהם משה ז"ל בן יבלחט"א הרה"ח ר' יחיאל יו"ט קראוס שליט"א, ואמירת הקדיש שלאחריה.

לאחר הניגון 'בורא עולם בקנין' עברו כל תלמידי הת"ת לקבל מיני מתיקה מידי כ"ק מרן שליט"א, לאחמ"כ עברו הכיתה הגבוהה דת"ת דרכי אבות לקבל תשורה נאה סידור תפילה ישרה מידי הקודש לאות הוקרה על הצטיינותם בתפילת שחרית במנין בבית המדרש מידי יום משך השנה האחרונה, כשמרן שואל לשמו של כל אחד ואחד בחביבות ובמאור פנים.

לאחמ"כ עברו כל בני הקהילה לברכת "שלום עליכם". והגיש הרה"ג ר' אליעזר זוסיא וויגדער שליט"א ראש כולל הלכות שבת במבצר התורה את הספר 'פניני שפע חיים' - ליקוט מתוך דברי תורתו של כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק זי"ע על ספר במדבר שהודפס במיוחד לקראת השבת בצילא דמלכא ע"י הנהלת המוסדות. מתוך המהדורה החדשה על התורה הנמצא בשלבי עריכה לקראת הוצאה לאור.

עם סיום המעמד הלך מרן שליט"א לאכסניה שהוכן ברוב פאר והדר כראוי וכיאות במתחם הת"ת הסמוך לבית המדרש ע"י אברכים החשובים מבני הקהילה. על אם הדרך סקר מרן שליט"א ברוב קורת רוח את התפתחות התלמוד תורה המבנים וכו' הנבנים ומוקמים לשם ולתפארת. (ביום שישי בשעות הבוקר קבע הגה"צ אב"ד קרית צאנו טבריה שליט"א המזוזה בפתח האכסניה).

"תיכף לתלמיד חכם ברכה"

בהגיע מרן שליט"א מלווה בבנו המרא דאתרא הגה"צ אב"ד קרית צאנו טבריה שליט"א לאכסניה ביקש לקרוא לדומו"צ הקהילה הגר"ז וקסברגר שליט"א, ודן עמהם בעניין ברכת כהנים בשחרית בעיה"ק טבריה, ושוחחו על המקורות הידועים בנוגע למנהג החסידים שלא לשאת כפייהם, ועל האזור

ומבואותיו במאות אנ"ש תושבי קרייתנו הק', אשר אף הביאו עמם למרות השעה המאוחרת את ילדיהם צעירי הצאן, לחזות בעבודת הקודש של אבינו רועינו כ"ק מרן שליט"א. והללו אינם מסירים עיניהם משך שעות רבות מעבודת הקודש בעת הזמירות, הקידוש, הפלפול והדברי תורה.

בהגבהת הכוס לקידוש כובד - הרב בנש"ק חנוך גולדמן הי"ו מירושלים (לרגל יומא דהילולא של זקיניו הרה"ק רבי שלמה מזויעהל צצוק"ל שחל היום).

במהלך כל השולחנות הטהורים והמעמדים זמרו הקהל יחדיו הרבה ניגוני שב"ק, ניגוני ערגה כיסופין והתעוררות, יחד עם הזמירות הנהוגים לזמר בחצה"ק, כשעל מלאכת הניצוח מנצח ברוב כשרון הר"ר מיכאל (בה"ר שמעלקא) שר הי"ו. בזמר 'מה ידידות' ניגונו הניגון המיוחס להמגיד הק' ממעזריטש ז"ע.

בעת העמדת היין הכריז העסקן הרה"ח ר' בערל שטמר הי"ו את כל אלו מבני הקהילה שהשתתפו בהוצאות השבת.

לאחר שאיחל מרן שליט"א 'לחיים', שלח מרן שליט"א את הגביע להרה"ח ר' אהרן הופמן הי"ו מנהל רשת הכוללים 'מבצר התורה' העומד לימין צדיק במסירות נאמנה ומוסר נפשו וליבו למען אברכי הכוללים עמלי התורה והוגיה בטהרה, ולעוד הרבה מצרכי הקהילה.

(תוכן הפלפול יבוא אי"ה). בברכת המזון על הכוס התכבד - הדומו"צ הגאון רבי זאב וקסברגר שליט"א. וזמרו 'רננו צדיקים'.

שמחו בה' וגילו צדיקים והרנינו כל ישרי לב שמחת ה"שלום זכר"

מיד לאחר מכן, נערך שמחת השלום זכר לנין כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, בן לנכדו הרה"ג רבי יקותיאל יהודה שליט"א מפעיה"ק, בן הגה"צ אב"ד קהלתנו הק' בארה"ב וראש הישיבה שליט"א. המשוררים פצחו בניגוני ריקוד ושמחה. והביאו לפני מרן שליט"א אייער-קיכען, וכן ארבעס ובונדלעך וקוגל, וחילקו לכל הקהל. כן הביאו לפני מרן שליט"א תרנגולים ממולאים כנהוג בחצרות קדשנו. וחילקו פירות לכל הקהל.

ונמשך עריכת השולחן עד השעה 3.20 לפנות בוקר. על השעה המאוחרת אמר מרן שליט"א: יוצא איפוא דבטבריה אין צורך לקיים ענין 'שינה בשבת תענוג', שהוא להעביר השינה מעיניו ותנומה מעפעפיו, כי הלא אמרו חז"ל על טבריה (מגילה ו, א) למה נקראת שמה טבריה שטובה ראייתה, והיינו אף בלא שינה ותנומה. ויכולים לבחון הדבר ולהוכיח בכך...

ושוחח מרן שליט"א עם בנו המרא דאתרא שליט"א ועם הדומו"צ הגר"ז וקסברגר שליט"א, אודות מי מהתנאים שהיו מתגוררים בטבריה או הסתובבו כאן, כהתנא האלוקי רשב"י אשר טיהר את עיר טבריה, רבינו הקדוש. וכן על מאמר חז"ל (שבת

ובפרט בשבוע זה בו חלים יום המיוחס ושלשת ימי הגבלה, כשכל הברכות נשפעים מיום השב"ק, כדאיתא בזוה"ק 'כל ברכאין דלעילא ותתא ביומא שביעא תליין'. הגה"צ שליט"א הזכיר בדבריו מה שפי' הרה"ק מקאזמיר זי"ע אודות מה שמצינו אצל משה רבינו ע"ה במעמד קבלת התורה בהר סיני שאמרו חז"ל עה"פ וירד משה מן ההר אל העם, שלא היה משה רבינו ע"ה הפונה אל עסקיו אלא מן ההר אל העם. ולכא' יש להבין איזה עסקים היה לו למשה רבינו ע"ה שלא פנה להם אלא אל העם.

אלא שכל עסקיו של משה היו בוודאי להתעלות בתורה והתקרבות להשי"ת יותר ויותר, ועזב מרע"ה כל השגותיו ועסקיו הגדולים האלו וירד אל העם להגיד להם את דבר ה' ולזכות את כלל ישראל, עכתוד"ק.

ואף אנו בשבוע זו זכינו אשר וירד משה מן ההר אל העם, ועטרת ראשינו כ"ק מרן שליט"א ירד ובא אלינו להשפיע מזיו אורו וקדושתו עלינו לרומם נפשותינו ונשמותינו שנהיה כלים מוכנים לקבלת התורה.

ובפרט אשר גם בכל מהלך השנה עינו ולבו הטהור של כ"ק מרן שליט"א פקוחות על תושבי קריה נאמנה בעיה"ק טבריה תובב"א, ובכל עת הוא מתעניין אודות הקורה, ושואב קורת רוח מרובה הן מהאברכים החשובים הממיתים עצמם באהלה של תורה, עובדים את קונם באימה ובריאה, והן מבעלי הבתים הקובעים עתים לתורה.

לסיום דבריו ביקש קמי מלכא מרן שליט"א שישפיע עלינו שפע ברכה עד בלי די ברוחניות ובגשמיות, ושנזכה לקבל התורה ברמ"ח אברינו ושס"ה גידנו.

מיד לאחמ"כ פתחו בתפילת 'קבלת שבת', לפני העמוד התפלל - הרה"צ רבי שלום פולק שליט"א מבערגסאז ירושלים.

ב'בואי בשלום' נדחקו הכל האברכים יחד עם צעירי הצאן לחזות בעבודת הקודש. מרן שליט"א סובב פניו לצד מערב [בטבריה מתפללים לצד דרום שהוא מכוון נגד עיה"ק ירושלים, ובעת זמר בואי בשלום הסתובב מרן שליט"א לשמאלו עד לצד ימינו שהוא צד מערב, ולא כמו שרגילים לפנות אחורנית, וכדאיתא בשער הכוונות (דרושי ערב שבת) שמהפכין לצד מערב ששם שקיעת השמש, (ועי' תפארת שלמה, פר' חיי שרה, ד"ה ויברך; ובהשמטות לדרכי חיים ושלום, עמ' שפג)].

תפילת ערבית סיימו בשעה 9.45. לאחר התפילה הכריז גבאי ביהמ"ד הר"ר משה בנימין שטמר הי"ו על זמן עריכת השוה"ט, ועל זמן תפילת שחרית ביום השב"ק. עברו כל הקהל לאמירת גוט שבת, כשמרן שליט"א יושב על מקומו ומאחל לכל אחד ואחד במאור פנים.

בשעה 12.00 נכנס מרן שליט"א לעריכת השולחן הטהור, כשההיכל היה מלא וגדוש על כל גדותיו

נעשה שוטר מלמטה אלא אם כן נעשה רשע מלמעלה. וזהו הפקד את הלויים שנעשו שוטרים, הפקד עליו רשע, עכ"ל, ועוד לאלו"ה מילין בגו.

ואפ"ל, ובהקדם דברי הרמב"ן שעמד לבאר את כל ענין פרשה זו אשר ציוה הקב"ה למשה, שאו את ראש כל עדת בני ישראל למשפחותם לבית אבותם במספר שמות כל זכר לגולגלותם, ובתחילת דבריו הביא בשם רש"י (וברש"י שלפנינו לא נמצא כן) לפרש לשון הכתוב שאו את ראש כל עדת בני ישראל, כמו שאומרים לקוסטינר ארים רישיה דדין [כמו שאומרים להורג נפשות במצות המלך, טול את ראשו של פלוני]. והרמב"ן מקשה על כך, מאיזה סיבה יש לדרוש הכתוב לגנאי ובלשון מיתה, ואם מפני שהם נענשו למות במדבר, ולכן במטה לוי שלא היו בכלל הגזירה לא נאמר 'שאו את ראש', אלא 'פקוד' את בני לוי (להלן ג, טו), אי אפשר לומר כן, שהרי במנין השני של באי הארץ נאמר (להלן כו, ב) שאו את ראש כל עדת בני ישראל, אף ששם נכנסו לארץ ולא היו בכלל המיתה.

על כן מביא הרמב"ן, שבמדרש ויקרא רבה דרשו הכתוב לשבח, אין 'שאו' אלא לשון גדולה, כמו שנאמר (בראשית מ, יג) ישא פרעה את ראשך והשיבך על כנך, אמר הקב"ה, נתתי לכם תלוי ראש [פירוש, נשיאות ראש] ודימיתי אתכם לי, כשם שיש לי תלוי ראש על כל באי עולם שנאמר (דברי הימים-א כט, יא) לך ה' הממלכה והמתנשא לכל לראש, אף לכם עשיתי תלוי ראש, שנאמר שאו את ראש כל עדת בני ישראל, לקיים מה שנאמר (תהלים קמה, יד) וירם קרן לעמו, וכן הוא אומר (דברים כח, א) ונתנך ה' אלקיך עליון על כל גויי הארץ.

אולם שוב מביא הרמב"ן שבמדרש (במדב"ר א, יא) דרשו הכתוב שאו את ראש שהוא משתמע לשתי פנים, הן לשון גנאי והן לשון שבח, וז"ל המדרש שם, מאי דכתיב בראש הספר שאו את ראש, 'רוממו את ראש' גדלו את ראש' לא נאמר, אלא 'שאו את ראש', כאדם שאומר לקוסטינר סב רישיה דפלן [כאדם האומר להורג נפשות במצות המלך טול את ראשו של פלוני]. כאן נתן רמז למשה, 'שאו את ראש', שאם יזכו, יעלו לגדולה,

קית, ב) אמר רבי יוסי יהא חלקי ממכניסי שבת בטבריא וממוצאי שבת בצפורי. דישנם דיעות שציפורי העתיקה היא כיום בתוככי העיר טבריה. כן שוחח אודות כתיבת שם העיר טבריה אם הוא נכתב בה"א בסופו או באל"ף (וראה מש"כ בזה בס' טבור הארץ, פרק א, אות ג באריכות).

ואמר מרן שליט"א: כי בתפילת מנחה בעת שאמר 'השיבה שופטינו כבראשונה', עלו לנגד עיניו מש"כ הרמב"ם ז"ל (הל' סנהדרין פי"ד, הי"ב) 'בתחילה כשנבנה בית המקדש היו בית דין הגדול יושבין בלשכת הגזית וכו' וכשנתקלקלה השורה גלו ממקום למקום וכו', וקבלה היא שבטבריא עתידין לחזור תחילה ומשם נעתקין למקדש', עכ"ל.

ויתכן שיהיו כאן מהאברכים אשר יהיו ראויים לשבת בסנהדרין גדולה. אלא שאין בנו הכח להמתין להופעת הסנהדרין עוד זמן רב, ותקוותינו ששייב הקב"ה שופטינו כבראשונה במהרה. ואמנם עכ"פ על כל אחד להכין עצמו שיהיה ראוי וזכאי לכך...

ה'תורה' היה עה"פ בפרשתן (במדב"ר א, א-ב) וידבר ה' אל משה במדבר סיני באהל מועד באחד לחודש השני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים לאמר, שאו את ראש כל עדת בני ישראל למשפחותם לבית אבותם במספר שמות כל זכר לגולגלותם.

ורביה"ק מרנא הדברי חיים זי"ע (בפרשתן, ד"ה בפסוק שאו) כבר עמד לבאר ענין המספר הזה, הא לפניו יתברך שמו גלוי הכל, והוא יודע כמה הם, ומה תועלת יש במספר. ובאמת כי בזוה"ק (בפרשתן דף קי"ז ע"ב) מבואר הרבה טעמים, אך כל אדם צריך להבין על פי שכלו ומה יגיע לו דבר זה לנפשו, כי התורה נצחית, ומסתמא עדיין מצוה זו עומד ויוכל כל אחד לקיימה, כאשר הגידו לנו רבותינו נוחי נפש ז"ל שאפילו מצוה שלא נאמרה לדורות יש בה שייכות תמידי, וצריך להבין מאי דבר מצוה זו של מספר בני ישראל רומז בזמן הזה, יעו"ש מה שביאר בזה. וכן האריך הרבה בספה"ק תולדות יעקב יוסף לבאר ענין כל דבר מה שנכתב בתורה, שבוודאי כל דבר הוא נצחי לעד ולדורות.

ולהלן בפרשתן (במדב"ר א, מט-נ) אך את מטה לוי לא תפקוד ואת ראשם לא תשא בתוך בני ישראל, ואתה הפקד את הלויים על משכן העדות ועל כל כליו וגו', ובבעל הטורים, הפקד שנים במסורה, הפקד את הלויים, ואידך הפקד עליו רשע (תהלים קט, ו), וזה הוא שאמרו אין אדם

תפקוד וגו', כי רצה הקב"ה להורות שכאשר פוקדים את שאר השבטים שהיו מעונים תחת סבלות מצרים, ניצולי ושרידי מחנות העבודה במצרים ['לאגער מענטשן'], אשר המצרים הרגו ועינו והיכו אותם, ושחטו את ילדיהם לעיניהם, אי אפשר למנות יחד עמהם את שבט לוי שלא עברו את כל הצרות והשעבוד. שבט לוי הם אמנם קדושים וטהורים, אבל הם צריכים להיות במחנה שכינה לעצמם ויהיו נמנים לעצמם, ואין הם יכולים להימצא במחיצה אחת ובחשבון אחד עם שאר השבטים שיש בהם המעלה המיוחדת אשר סבלו יסורים וצרות במצרים ונשפך דמם כמים.

והאף אמנם דמה שלא נשתעבדו שבט לוי לפרעה במצרים, היינו טעמא לפי שלא הלכו אחר תאוות ממון וכו', וכאשר ירד פרעה הוא בעצמו לעסוק במלאכת הבנין לא הלכו שולל אחריו, לבוא להיות לו לעזר בעד בצע כסף, אלא אמרו אנן בדידן לעסוק בתורה הק', ואין לנו שיג ושיח עם אותם הרשעים. ולא כן שאר השבטים הק' שכשראו את מלך מצרים אוחז באמת הבנין באו המה לעזרתו, וכמספר הלבנים אשר עשו ביום הראשון, כך נגשו בהם הנוגשים להשלים חוק עבודתם בכל יום בעבודת פרך בחומר ובלבנים, והיו מלומדי מכות בעיניו וסבל במשך שנים רבות, כמו שאמרו במדרש (במדב"ר ז, א) שכשיצאו ממצרים היו רובן בעלי מומין קטועי ידיים ורגליים מחמת שהמצרים היכו ועינו אותם בעבודת פרך.

אף שבני ישראל היו אז בשפל המצב עד שקטרג עליהם המקטרג (ראה ילקוט שמעוני, בשלח רמז רלד) הללו עובדי עבודה זרה והללו עובדי עבודה זרה וכו', מכל מקום עדיין מצינו בהם בישראל שהיו מצויינים שם (ספרי פר' תבוא), ואמרו חז"ל (ויק"ר לב, ה) שבזכות שלא שינו לשונם שמם ולבושם נגאלו ממצרים, ולא שכחו כי המה חוטרים מגזע אברהם יצחק ויעקב, ומעתה על אף שבדין בא עליהם גזירת השעבוד והגלות, ובפרט להנ"ל שהלכו כביכול אחר עצת פרעה שהציע להם תגמול שכר על עבודתם, ולא כשבט לוי שנמענו ועלו מעל פרעה ולא הסכיתו אוזן כלל למה שניסה לפתותם בחלקלקות

כמה דכתיב ישא פרעה את ראשך והשיבך על כנך, ואם לא יזכו, ימותו כולם, כמה דכתיב (בראשית מ, יט) ישא פרעה את ראשך מעליך ותלה אותך על עץ, ע"כ. וראוי לבאר הדבר היאך משמש תיבה אחת לב' משמעויות והרמז בזה.

ויבואר ובהקדם ענין יקר ונורא שהאריך בזה מרן אאדמו"ר זי"ע (בשיעור חורש"י במדבר תשל"ג, ונדפס בד"ת שחולק בשבוע זה), אודות הענין שלא נפקדו שבט לוי יחד עם כל ישראל, כי הנה המפרשים האריכו למעניתם להבין את פשר הדבר שמספרם של שבט לוי היה הקטן ביותר מכל השבטים, והרי הדעת נותנת שהם יהיו יותר מכל השבטים, כי המה עבדיו וחסידי יחידי ה', ומה גם ששבט לוי לא היו בכלל השעבוד במצרים (תנחומא וארא, ו) והמצרים לא הרגו ולא עינו אותם כמו שעשו לשאר השבטים, וגם בחטא שחטאו במדבר הם לא חטאו ולא נהרגו בשלש מיתות שנהרגו החוטאים, בסיף ובמגיפה ובשתיית המים שבו טחון משה את העגל עד אשר דק (שמות לב, ג וברש"י), ואיך בכל זאת היו הם הקטנים במספר יותר מכל השבטים. ביותר תגדל התמיהה, שהרי כל השבטים נמנו רק מבן עשרים שנה ומעלה, ואילו אצל שבט לוי מנו כל זכר מבן חודש ומעלה, ואם כן היה בדין שמספרם יהיה הרבה יותר מכל השבטים, ואיך יתכן שהם היו המעט מכל השבטים, הלא הדבר אומר דרשוני. וראה באור החיים הקדוש (בפרשת ג, לט) מה שכתב בזה לדרכו, עיי"ש.

אף הרמב"ן עמד בזה (בפרשתו ג, יד) וכתב לבאר סיבת הדבר, לפי ששאר שבטי ישראל אשר מררו המצריים את חייהם בעבודה קשה ובעבודת פרך כדי למעטם, היה הקב"ה מרבה אותם, כמו שנאמר (שמות א, יב) וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ, וכאשר נאמר (שם, כ) וירב העם ויעצמו מאד, כי היה הקב"ה אומר נראה דבר מי יקום ממני או מהם, אבל שבט לוי שלא היו בשעבוד מצרים ובעבודת פרך, הם לא זכו לברכת 'כן יפרוץ' והיו פרים ורבים בדרך הטבע ולא התרבו כשאר השבטים, עכ"ד.

וביאור הענין, כי כאשר באו לפקוד ולספור את כל בני ישראל, ציוה הקב"ה אך את מטה לוי לא

ישלם להם שכרם הטוב משלם, עכתוד"ק מרן אאדמו"ר זי"ע יעו"ש שהאריך בזה.

ועכ"פ נמצא לנו חיזוק גדול, שכאשר בני ישראל נתונים בעיניו ושעבוד הרי שבכך מתברכים בברכה גדולה, והיינו טעמא מה שלא נתברכו בני לוי לפי שלא היו בכלל העיניו. כי העיניו והשעבוד הצרות והאסונות מביאים את האדם לידי שלימות גדולה, וזאת גם אם האשמה תלויה בקולרם במה שנענשו ובאו לידי צער ומכאובים, מכל מקום על ידי העיניו זוכים הם לקנות שלימות בעצמם.

והגם כי דברי מרן אאדמו"ר זי"ע נאמרו אחר שנות הרעה, שביקש בכך לחזק ולאמץ ברכיים כושלות אחר כל מה שעברו עליהם וסאת הייסורים והעינייים הקשים, שידעו להעריך גודל מעלתם בכך. מכל מקום אף אנו שאנו כבר כב' וג' דורות לאחר מכן, גם אנו נוכל ליקח מכאן חיזוק עצום, כי כהיום העיניו והצער הוא בעינינו רוחניות, כאשר מלחמה כבידה וחזקה ניתשת בכל עת ורגע על כל דבר שבקדושה. כשכל דבר שחפץ האדם לעשות הרי שעולה לו בקושי רב, כי היצר הרע הוא צורר האדם וביום ובלילה הוא מתגבר עליו לענותו בסבלתו, הן בדיבור הן במעשה והן במחשבה, ועומד עליו לטרדו מדרך החיים דרך התורה. ומאן יימר לן כי העיניו המביא לידי שלימות הוא דייקא כאשר עומד על האדם אחד מגויי הארצות ושוט ומקל חובלים בידו, ובוודאי גם עיניו רוחני זה שהיצר מענה את האדם ומפריע להם לישראל קדושים מביא את האדם לידי שלימות ועליה גדולה ברוחניות, ואף אם לבסוף אירע שנכשל ונפל ברשת יצרו הרע, מכל מקום הלא היה לו מלחמה גדולה על כך, והיצר לו היצר הרע ועינה אותו, וגם אח"כ בשעה שמתגבר היצר על האדם הרי שלבבו נשבר בקרבו על מה שאיקלע לידו ועל אשר אירע לו כזאת, ומשכך בוודאי יש לו זכות גדול וזוכה לבוא לידי שלימות.

וביותר דאף אם מלחמת היצר בא אליו מחמת שלא נזהר ונשמר תחילה כראוי, מ"מ הלא גם בני ישראל במצרים היה הקולר תלוי בצווארם מחמת שנתפתו אחרי פרעה, ואעפ"כ נחשב להם

לשונו, מכל מקום אחר שסבלו הגלות והצער, זכו עבור כך להתברך בברכה זו אשר 'כן ירבה וכן יפרוץ', ונתרבו עוד ועוד, מה שלא זכו לכך בני שבט לוי.

על זה דקדק הכתוב ואמר, אך את מטה לוי לא תפקוד, אך הוא לשון מיעוט, שהרי כל אכין ורקין מיעוטין הן, והכוונה בזה, שאמנם לשבט לוי יש הרבה מעלות, אבל סוף כל סוף יש בהם מיעוט אחד, כלומר שחסרה המעלה שיש לשאר השבטים אשר המצרים מיררו את חייהם בעיניו וסבל, ולפיכך ואת ראשם לא תשא בתוך בני ישראל, פירוש, שכאשר ישאלו ויבררו מי ומי סבלו צער ויסורים במצרים, ושאר השבטים ישאו וירימו ראשם לאמר אנו היינו משועבדים וסבלנו על שכמנו צרות רבות ורעות, אזי שבט לוי לא יוכלו להרים ראשם בשעה זו יחד עם כל השבטים. אמנם יש לשבט לוי מעלות אחרות, שהם לא עבדו עבודה זרה במצרים ובמדבר, ומלו עצמם במצרים ובמדבר, והם כולם קדושים וטהורים, אבל זו כבר בחינה אחרת, ולא ראי זה כראי זה.

מטעם זה לא נמנו הלוויים יחד עם כל השבטים, כי הלוויים לא השתעבדו במצרים, ולא היתה להם הזכות של הייסורים שתכפר עליהם, ולכן לא היה אפשר למנות אותם יחד עם שאר השבטים שבשעת המנין הזכירו משה ואהרן את זכות הייסורים שתכפר עליהם.

נמצינו למדים משבט לוי שהם היו המעט מכל השבטים על אף שהם היו קדושים וטהורים, והיינו לפי שהם לא היו בכלל השעבוד ולא התקיים בהם 'כאשר יענו אותו' לכן לא התקיים בהם 'כן ירבה וכן יפרוץ'. ולפיכך עשה ה' ככה ששאר השבטים יתרבו הרבה מאד, ולעומת זאת שבט לוי אפילו שהיו צדיקים, ואפילו שאצלם מנו מבן חודש ומעלה, אחרי ככלות הכל לא היה בהם אלא כ"ב אלף, כל זאת כדי להורות לנו לימוד לדורות עולם, שעל כל צער ועיניו שישאל ממצטערים בגלות הקב"ה ישלם להם כהנה וכהנה, ולמען דעת שכאשר רואים שבני ישראל בוכים על הצרות, יכולים לנחמם שכפי גודל הצרות כן מצפה להם הרבה יותר שכר על הכל, ולבסוף

מכל לבם ובשלימות נפשם בכל חיותם ומהותם, אכן לא כן בני ישראל אשר כי רבות אנחותי וליבי דוי, רצ"ל שיביט ויראה מקור הרעות היינו העוונות של כלל ישראל, שנעשים מתוך אנחות רבות ולב דוה כי לבם נוקפם על זה שנכשלו ועברו על רצון ה', עכתוד"ק בתוספת נופך ביאור. כי אותו לב נשבר של האדם אשר לבבו נשבר בקרבו בגין גודל הניסיונות והמכשולות הבאים עליו, הוא מביא את האדם לידי שלימות גדול, וזוכה על ידי כן לברכה גדולה מן השמים, ומתוך כך בקל יוכל לזכות לתשובה שלימה.

זאת תהיה תורת המסורה, דכיון שאמר הכתוב אך את מטה לוי לא תפקוד, ונקט הכתוב ואמר אך שהוא לשון מיעוט, לרמז דהיינו טעמא שלא נמנו שבט לוי עם בני ישראל ואף היו השבט הקטן שבישראל, דהוא משום הפקד עליו רשע, רצ"ל דכיון שלא היו עם ישראל בצער גלותם ועינוי נפשם בסבלותם, ולא עמדו השוטרים עליהם לנגוש, על כן לא יכלו להיות באותו מנין של כל שאר השבטים ונמנו לעצמם, וכן לא חלה עליהם אותו הברכה שנתברכו ישראל, כי כאמור לא היה להם זכות היסורים שנתייסרו ישראל בגלותם.

והנה נודע מאמר רביה"ק הרר"א זי"ע בנועם אלימלך בפרשתן, וראוי לכל אחד ואחד לעיין בדבריו הק', אשר בדבריו מבאר הפסוקים בריש פרשתן, דקאי על ענין התשובה, וזל"ק שם, נראה דהתורה מלמדת לאדם שיתנהג עצמו כי להיות שהתורה ניתנה בסיני למען ילמד אדם להיות תמיד מוכנע גדול ונבזה בעיניו וכו', רק לזה צריך האדם שלא יתעצב מחמת גודל הכנעה יפול בעצבות וזה הוא מניעה גדולה מעבודת הבורא יתברך, לכן הזהירה תורה עליו שיראה להיות תמיד בשמחה כי אין השכינה שורה מתוך עצבות (ברכות דף ל"א ע"א). וזהו באהל מועד פירוש שיכניס עצמו לאהלו של מועד הוא לשון שמחה כי מועד היא לשון יום טוב. ואם יאמר האדם ואיך אוכל לשמוח כיון שהרבתי לפשוע, ולזה אמרה תורה אף על פי כן יראה לעשות תשובה בשמחה ויתחזק עצמו לאמר הרי אני כאלו נולדתי היום הזה ולא אשוב עוד לכסלה,

העינוי והצער להתברך מברכות השי"ת, וכמו כן גם לאדם זה ייחשב העינוי והצער במה שנלחם עם יצרו, וגם במה שמצטער אחר המעשה על מה שבא דבר חטא על ידו, ומתוך כך יזכה לבוא לידי שלימות בעבודת השי"ת.

וכה הגיד בקדשו מרנא אור שבעת הימים הבעש"ט הק' זי"ע מליצה ישרה על כלל ישראל, עפ"י דבר הכתוב (איכה א, יב) תבוא כל רעתם לפניך ועולל למו כאשר עוללת לי על כל פשעי כי רבות אנחותי ולבי דוי, כי הנה הנפק"מ בין האיש הישראלי אשר ל"ע חטא ועיוות, ולהבדיל אלף אלפי הבדלות בין אומות העולם, הוא, דכאשר אחד מישראל עושה דבר עבירה, קלה או חמורה, אכן בוודאי לא ישמח האדם ח"ו בעת שעבר על ציווי השי"ת, כי אדרבה גלוי וידוע לפניו ית"ש גודל אנקתנו וצערנו על אשר אין אנו יכולים להשמר מכל חטא ועון, ובמסתרים תבכה נפשו וכואב ליבו בקרבו ומעיו חמרמרו מדוע נעשה כזה שוטה ואמאי נתמלא ליבו תאוות ולא עצר בעד עצמו לקבל על עצמו עול מלכות שמים, לקדש את רמ"ח איבריו ושס"ה גידיו, וכואב ליבו האיך ומדוע נתפתה לילך אחר עצת יצרו הרע אשר טמטם שכלו ומוחו והביאו לידי בלבול הדעת, ומצפוננו מייסרו על שלא השכיל לכבוש את יצרו ומתחרט על כך מאד, אוי מה עשיתי איך אנסני יצרי לכך ואוי לי מיוצרי ואיך הכעסתי לפניו ית"ש, וליבו קרוע ומורתח.

לא כן אלו הרשעים בני אומות העולם הרוצחים והטמאים, הלא כאשר עושים המה עבירות הרי שנעשה זה עם כל החיות והתשווקה, ועוברים בשאט נפש על ז' מצות בני נח שנצטוו על כך, ועל כל נימוסי בני אדם, וכל רשעותיהם עושים במלוא התאוה בנפש שלימה ורצון ממש, והגוי העושה עבירה הרי זה עם כל תאוותו וממלא יצר ספוקו ונהנה כל כולו מעשיית העבירה, וליבו שלם עמו ומצפה מתי תבוא עוד עבירה לידו.

זהו אשר אמר הנביא תבוא כל' רעתם לפניך וגו' שרעת הגויים הוא רעה שלימה שנהנים הם כל כולם ברעות שהם עושים, ולכן ועולל למו וגו' להם מגיע העונש והפורעניות, שעושים עוונותם

יום שב"ק

בשעה 6:40 בבוקר הלך מרן שליט"א למקוה בסמיכות לבית מדרשנו, אח"כ נכנס לתוככי בית המדרש וסקר בקורת רוח את האברכים החשובים אשר כבר השכימו קום לעסק התורה ולעבודת השי"ת. כבר זמן רב קודם התפילה המה היכל בית המדרש ממאות לומדים אשר באו להקדים לימוד התורה לקראת התפילה בצל הקודש. ואף נמסרו מספר שיעורים בדף היומי ועוד.

בשעה 9.55 נכנס מרן שליט"א לתפילת שחרית. לפסוקי דזמרה ניגש הרה"ג רבי יחזקאל אהרן שוורץ שליט"א רב הקריה החסידית בהר יונה, לתפילת שחרית ניגש הגה"צ אב"ד קהלתנו הק' בארה"ב וראש הישיבה שליט"א.

התרגשות רבה אחזה בקהל, כשלארשונה מאז ייסוד מקום קדוש זה, עלו הכהנים לדוכן לשאת כפיים בתפילת שחרית. לאחר שירדו הדוכן הודה מרן שליט"א לכל כהן וכהן במאור פנים. אחר חזרת הש"ץ מכר הגבאי הר"ר משה בנימין שטמר את עליית שישי לכ"ק מרן שליט"א בסכום גדול של חמישים וארבע אלף דולר.

הבעל קורא היה הרה"ג ר' מאיר בריקמאן שליט"א ראש כולל ב'מבצר התורה' בקרית צאנז טבריה. בעלויות נתכבדו, כהן - העסקן הר"ר משה אהרן כהנא מנהל המוסדות, לוי - הרב בנש"ק אשר שוחט שליט"א מקרית צאנז טבריה (בן כ"ק האדמו"ר מלויצק שליט"א), שלישי - הרה"ג רבי מאיר משולם שליט"א בן כ"ק מרן שליט"א, רביעי - הרה"ג ר' זלמן לייב שליט"א מפעיה"ק - נכד כ"ק מרן שליט"א, חמישי - הגאון רבי בן ציון רייך שליט"א נאמן בית רבוה"ק, - שישי - מרן שליט"א, וערך מרן שליט"א מי שברך מיוחד לכל הנדיבים שרכשו העליה לטובת הוצאת השבת, שביעי - הנגיד הרה"ח ר' שאול מתתיהו רוזנברג יו"ר ישיבת ים התלמוד במונטריאול, אחרון - הגה"צ אב"ד קהלתנו הק' בארה"ב וראש הישיבה שליט"א.

לעליית מפטיר עלה הבחור הבר מצוה כמר יחזקאל שרגא נ"י בן המרא דאתרא הגה"צ אב"ד קרית צאנז טבריה שליט"א. לאחר העליה פצחו הקהל בשירה לכבוד השמחה.

הגבה - הרה"ג ר' אריה ליבוש רייך מנהל מפעל החסד הגדול שפע חיים ורחמים, גלילה - העסקן הרה"ח ר' אהרן הופמן הי"ו מנהל רשת הכוללים מבצר התורה דחסידי צאנז. ובירכו החודש סיון. תפילת מוסף התפלל לפני העמוד - הרה"ג רבי יצחק שמואל שוורץ שליט"א רב ביהמ"ד חסדא בב"ב.

'קול רינה וישועה באהלי צדיקים' - 'קידושא רבא'

מיד בסיום התפילה בשעה 1.20 נכנס מרן שליט"א להיכל אברהם משה למעמד הקידושא רבא לכבוד השמחה הרבתית בחצר הקודש - היכנס נכדו כמר יחזקאל שרגא נ"י לעול התורה והמצוות. לצידו של

וזו נקרא חידוש שנתחדש כבריה חדשה, וזהו באחד לחדש השני כי האדם הזה הוא נתחדש ב' פעמים, האחד ביום שנולד והשני ביום שעושה התשובה ונתכפר לו וכו', עכלה"ק יעו"ש באריכות דבריו הק'.

זהו שרמזה תורה, וידבר ה' אל משה במדבר סיני, והקדים לומר כאן שהיה זה במדבר סיני, ללמד שכל אחד ואחד יכול לזכות לתורה, וכדדרשו חז"ל (במדב"ר א, ז) דלכן ניתנה תורה במדבר, מה מדבר הפקר לכל אף דברי תורה מופקרים לכל מי שירצה, וכל אחד ואחד יכול לזכות לתורה, ויכול לזכות לתשובה שלימה, ולהיות בבחי' בריה חדשה על ידי התשובה. ולזה הסמיך ואמר שאו את ראש כל עדת בני ישראל, ושאו משמש לב' לשונות, האחד לשון גדולה והשני לגנאי ולשון מיתה, להורות כי על ידי היסורים ועונש המיתה בזה גופא יזכה האדם לגדולה ולהתעלות, וכפי מיסת היסורים והעינויים הן ברוחניות והן בגשמיות כאמור, כמו כן יזכה לברכת הוי"ה שבזכות לבבו הנשבר יזכה להתרומם למעלה למעלה ויהיה לו מעלה וחשיבות יתירה.

ועל זה ציוה ואמר 'מבן עשרים שנה ומעלה כל יוצא צבא בישראל תפקדו אתם לצבאת"ם אתה ואהרן, ויתבאר עפ"י מש"כ בספה"ק אמרי יהודה (פר' פקודי) בשם אביו הגה"ק השפת אמת מברעזאן זי"ע ד'צבאות' נוטריקון תבא אמה ותקנח צואת בנה, עי"ש, ורמז כאן ענין זה שעל ידי הצער והיסורים מגודל הנסיונות שמציב לנו היצר הרע, או מצד העינוי והסבל מצד נוגשי בני ישראל הרשעים, הרי שבכך יזכה האדם לברכות לרוב משמי שמיא.

ובעת הזאת אשר אנו עומדים בשבת אשר בו מברכים החודש סיון, ועומדים לקראתנו ימים נשגבים ימי מתן תורה, אשר בכל שנה ושנה מתעורר מחדש אותו קול גדול ולא יסף (דברים ה, יט) ומתרגמינן ולא פסק, וקול ה' בכח הולך בכל דור ודור, שיכול כל אחד לזכות לקבל התורה מחדש, הרי שיש לנו להכין עצמנו כדבעי לכך, לטהר ולקדש נפשותינו ולהיות כלי מוכן לקבלת התורה.

הגבה - הגה"צ המרא דאתרא אב"ד קרית צאנז טבריה שליט"א, גלילה - העסקן הרה"ח ר' הערשל רייכמן הי"ו, המסור בלו"נ לכל קדשי בית צאנז בכלל ולפיתוח מוסדותה"ק בעיה"ק טבריה בפרט.

בעידן רעוא דרעוין עברו מאות ילדי החמד לקבלת "פלאמען" מידי מרן שליט"א. את הזמירות לשב"ק זימרו כל הקהל יחד עם חבר המשוררים.

התורה בעידן רעוא דרעוין היה עה"פ בפרשתו (במדבר א, א-ב) וידבר ה' אל משה במדבר סיני באהל מועד באחד לחודש השני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים לאמר, שאו את ראש כל עדת בני ישראל למשפחתם לבית אבותם במספר שמות כל זכר לגולגלותם. ונתקשו המפ' מה שראה הכתוב להזכיר כאן מקום המצאם שהיה 'במדבר סיני', דזה כבר למדנו בפרשיות הקודמות, והיה לו לומר רק 'ידבר ה' אל משה באחד לחודש השני בשנה השנית' וגו'.

הרמב"ן הביא בשם רש"י (וברש"י שלפנינו לא נמצא כן) לפרש לשון הכתוב שאו את ראש כל עדת בני ישראל, כמו שאומרים לקוסטינר ארים רישיה דדין [כמו שאומרים להורג נפשות במצות המלך, טול את ראשו של פלוני]. ויעו"ש שהקשה על זה, והביא עוד שבמדרש דרשו הכתוב לשבח, אין 'שאו' אלא לשון גדולה, כמו שנאמר (בראשית מ, יג) ישא פרעה את ראשך והשיבך על כנך. ועוד במדרש (במדב"ר א, יא) דרשו הכתוב שאו את ראש שהוא משתמע לשתי פנים, הן לשון גנאי והן לשון שבח, וז"ל המדרש שם, מאי דכתיב בראש הספר שאו את ראש, 'רוממו את ראש' גדלו את ראש' לא נאמר, אלא 'שאו את ראש', כאדם שאומר לקוסטינר סב רישיה דפלן. כאן נתן רמז למשה, 'שאו את ראש', שאם יזכו, יעלו לגדולה, כמה דכתיב ישא פרעה את ראשך והשיבך על כנך, ואם לא יזכו, ימותו כולם, כמה דכתיב (בראשית מ, יט) ישא פרעה את ראשך מעליך ותלה אותך על עץ, ע"כ. וראוי לבאר הדבר היאך משמש תיבה אחת לב' משמעויות והרמז בזה, וכבר הארכנו בזה אמש, ועוד לאלו"ה מילין.

במדרש (ראה במדב"ר א, ה) זהו שאמר הכתוב

מרן שליט"א ישב חתן הבר מצוה נ"י, בעל השמחה שליט"א, ובני מרן שליט"א.

מרן שליט"א קידש על הי"ש, לאחריה בירך על שני המזונות. כן הביאו על השולחן מרקחת אתרוג כנהוג, וקוגעל. וכן חילקו לכל הקהל הגדול מיני תרגימא בהרחבה (ולילדי החמד חולק פעקעלך עם מיני מתיקה). מרן שליט"א שלח מהשיריים להר"ר דוב מרדכי שימון מב"ב פרנס הקידושא רבא. המשוררים פצחו בשירה וזמרה יחד עם הקהל לכבוד השמחה הרבתית.

במהלכו של השמחה קם חתן הבר מצוה נ"י לומר הדרשה בקול כנהוג, ולאחר זמן הפסיקו אותו בניגון. אח"כ המשיכו בניגוני שמחה וריקוד לכבוד השמחה הגדולה. בהמשך נשא מרן שליט"א מדברות קדשו לרגל השמחה, (תוכנם יבוא א"י"ה). בסיום הקידושא רבא חזר מרן שליט"א לאכסניה.

כמחצית השעה לאחמ"כ בשעה 2.45 נכנס מרן שליט"א לעריכת השוה"ט דעתיקא קדישא בהיכל אברהם משה.

לאחר זמר אתקיננו סעודתא וקידוש נטל מרן שליט"א ידיו לסעודה. והביאו דגים ובצל וביצה, וכן את מאכל הפיצעיי"י, במהלך השוה"ט זימרו המשוררים הרבה שירות ותשבחות. בזמירות התכבדו, ברוך ה' יום יום - הרה"ג ר' משה נתן נטע היילפרין שליט"א - נכד כ"ק מרן שליט"א, ברוך א"ל עליון - הרה"ג ר' זלמן לייב שליט"א מקרית הבעש"ט - נכד כ"ק מרן שליט"א. אחר זמר שבת היום אמר מרן שליט"א תורה, (תוכנה יבוא א"י"ה).

וזימרו גם הפיוטים הנהוגים לזמר בשבתות שבין פסח לשבועות, כשמעיני הקודש זולגות דמעות כמים. ברכהמ"ז על הכוס בירך - הרה"ג ר' זלמן לייב שליט"א מירושלים עיה"ק - נכד כ"ק מרן שליט"א ובן הגה"צ אב"ד קרית צאנז טבריה שליט"א. השוה"ט הסתיים בשעה 4.20 אחה"צ.

בשעה 7.45 נכנס מרן שליט"א להיכל ביהמ"ד לתפילת מנחה. לפני העמוד ניגש - הרה"ג רבי יעקב עזרא ראטה שליט"א מנאמני בית מרן שליט"א, ומראשי ועדת הדיור דחסידי צאנז שהרבה מפיתוח המקום נזקפת לזכותו.

בפתיחת הארון התכבד - הרה"ג ר' משה הלברשטאם מפעיה"ק - נכד כ"ק מרן שליט"א, הבעל קורא היה הר"ר צבי אלימלך קורנפלד הי"ו. בעליות התכבדו, כהן - העסקן הר"ר צבי אלימלך לוינשטיין מנהל מוסדותינו הק' בחיפה, לוי - הרה"ג ר' דוד הלוי רובינשטיין שליט"א רב ביהמ"ד מגדנות אליהו בירושלים, שלישי - העסקן הדגול הרה"ח ר' אפרים רייך מקרית הבעש"ט פ"ת.

(תהלים קמז, יט-כ) מגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפטיו לישראל, לא עשה כן לכל גוי וגו', וצ"ב השייכות.

בילקוט (ריש פר' במדבר) בשעה שקבלו ישראל את התורה נתקנאו אומות העולם בהן מה ראו להתקרב יותר מן האומות, סתם פיהן הקב"ה אמר להן הביאו לי ספר יוחסין שלכם שנאמר הבו לה' משפחות עמים כשם שבני מביאין, ויתילדו על משפחותם וכו', וכבר נשתברו הרבה קולמסין לבאר טענת אומות העולם מה ראו בני ישראל להתקרב יותר מכל האומות, הלא בטרם נתינת התורה הופיע השי"ת מהר פארן וזרח משעיר למו וחזר על כל אומה ולשון אם ירצו לקבל התורה ולא קיבלוה עד שבא אצל ישראל וקיבלוהו, כאמרם ז"ל (עבודה זרה, ב, ב) וא"כ מה מקום היה להם עוד לעורר על נתינת התורה לישראל. כן יש לבאר ענין התשובה שאמר להם הקב"ה הביאו לי ספר יוחסין שלכם וכו'.

בהפטרותן (הושע ב, א) והיה מספר בני ישראל כחול הים אשר לא ימד ולא יספר מרוב, ובגמ' (יומא דף כ"ב ע"ב) אמר רבי שמואל בר נחמני רבי יונתן רמי, כתיב והיה מספר בני ישראל כחול הים, וכתיב אשר לא ימד ולא יספר, לא קשיא כאן בזמן שישראל עושין רצונו של מקום כאן בזמן שאין עושין רצונו של מקום. וידוע מה שהקשה זקה"ק מרנא הדברי חיים זי"ע (ראה דברי חיים עה"ת, לפר' שקלים) דלפי פשוטות הדברים דרישא דקרא והיה מספר מיירי באין עושין רצונו של מקום וסיפא דקרא אשר לא ימד ולא יספר קאי בעושין רצונו של מקום, א"כ הו"ל להגמ' להקדים ולומר כאן באין עושין וכו' כאן בעושין וכו', ואמאי שינה מסדר הפסוק והקדים לומר כאן בזמן שעושין רצונו של מקום וכו', יעו"ש מה שביאר בזה לדרכו בקודש.

עוד במדרש (במדב"ר ב, יג) עה"פ (הושע ב, א) והיה מספר בני ישראל כחול הים, אמר ר' ברכיה ברבי והיה מספר הסופר כמספר התורה, נתבקש להם שכך אמר להם על ידי משה ברוך תהיה מכל העמים, הוי והיה מספר בני ישראל כחול הים וכו' ע"כ לשון המדרש, ודברי המדרש נראה כתמוזהים הם מאי מספר הסופר על מי רמז באומרו הסופר בה"א הידוע, וצריך ביאור.

- בני אגודים באבוה"ק וע"כ בחר בהם השי"ת וכמו"כ הר סיני היה דבוק בשורשו ולא נפסל -

כל אלו באחת יבוארו, ובהקדם מש"כ רביה"ק מוהרצ"א זי"ע (מאמרי חודש סיון, מאמר ב, אות יב) לפרש מקראי קודש דמתן תורה (שמות יט, ב) ויסעו מרפידים ויבואו מדבר סיני ויחנו במדבר ויחן שם ישראל נגד ההר, דהנה המשכיל יתבונן ויראה כי באו הדברים מכופלים בכתוב, גם אומרו 'נגד ההר' מיותר, ועכ"פ היל"ל 'זיחנו במדבר נגד ההר'.

ואיתא במדרש (ויק"ר יג, ב) עה"פ (חבקוק ג, ו) עמד וימודד ארץ, אמר ר' שמעון בן יוחאי מדד הקב"ה את כל האומות ולא מצא אומה שהיתה ראויה לקבל התורה אלא ישראל וכו', מדד הקב"ה את כל ההרים ולא מצא הר שתנתן עליו התורה אלא הר סיני, עכ"ל המדרש. הנה לא ידענו מה הרווחנו בזה שלא מצא הקב"ה הר וכו', וגם האיך ס"ד שלא מצא הקב"ה הר אחר ליתן עליו התורה, הרי ודאי אם היה רוצה הקב"ה ליתן התורה על הר אחר מי מעכב עליו, אלא כך עלה ברצונו ומי יבא אחר המלך וכו', בשלמא על בחירה בישראל יותר מכל האומות יתכן שפיר, כיון שמין האנושי הוא בעל בחירה, הנה לא מצא השי"ת בכל מין האנושי אומה שיהיו ראויים בבחירתם לקבל התורה רק ישראל, כי אומות העולם קלקלו מעשיהם בבחי' (הושע ב, ז) זנתה אמם הובישה הורתם, ועברו בשאט נפש אף על ז' מצוות בני נח שנצטוו עליהם, וכדדרשו חז"ל (בבא קמא דף ל"ח ע"א) א"ר מתנה ראה שבע מצות שקיבלו עליהם בני נח ולא קיימום עמד והגלה אותן מעל אדמתם, ומאס בהם הקב"ה ובחר בזרע ישראל עבדו, אבל ההרים דוממים הם ואין להם בחירה מה שייך לומר בהם לא מצא הקב"ה וכו'.

עוד דרשו חז"ל (מגילה דף כ"ט ע"א) דרש בר קפרא מאי דכתיב (תהלים סח, יז) למה תרצדון הרים גבנונים, יצתה בת קול ואמרה להם למה תרצדון עם סיני כולכם בעלי מומין אתם אצל סיני, כתיב הכא גבנונים וכתיב התם או גבן או דק, וראוי לבאר פשר דבר.

וביאר שם באופן נפלא, עפ"י מה שראה בשם גדול אחד [והוא ניהו הרה"ק הר"ר העשיל מקראקא זי"ע (ראה בס' ידי משה על המדרש ב"ר צט,

וחפצים להתהלך בדרכי אבות ומעשי אבותיהם בידיהם בקשר עז בל ינתק, ותמיד בכל עת זכרו כי יש להם אב זקן, וכולנו בני איש אחד נחנו מזרע אברהם יצחק ויעקב, ולזה כיון שהיו מחוברים אל שורשם זכו המה לקבל התורה.

ופעל הקב"ה פועל דמיוני בזה גם בהרים, שנתלשו תבור וכרמל ממקום חיבורם ונפסלו לקבלת התורה, כיון שניתקו עצמם משורש חיבורם, והר סיני עמד במקום חיבורו והוכשר לקבלת התורה, וכמו כן כאמור מדד הקב"ה בבני ישראל שרק המה מחוברים ודבוקים בשורשם באבות הק', וזכרו תמיד מעשי אבותיהם, ולכן זכו דייקא המה לקבל התורה.

וזה שאמר הכתוב ויחנו במדבר, רצ"ל שמפרש עצם החנייה והמנוחה, ואח"כ אמר ויחן שם דייקא ישראל נגד ההר דייקא, כי בזכות זה היו דייקא ישראל ראויים לקבלת התורה, שלא נשתנו ולא נעקרו ממקום חיבורם מקור ישראל ישראל סבא, וכן בדמיון הזה ההר הזה דייקא חמד אלקים שעמד במקום חיבורו ולא נתלש, עכתוד"ק יעו"ש.

- ע"י פירוד הלבבות באים לידי רפיון ידים בתורה -
ואפ"ל להעמיק עוד בענין זה שנתן הקב"ה התורה לעמו ישראל דייקא, כי המה לא ניתקו עצמם משורשם, עפ"י מה שהאריך בכלי יקר עה"פ ויסעו מרפידיים ויבואו מדבר סיני וגו', ותו"ד שם, דהנה אמרו חז"ל (עוקצין ג, יב) לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום, ובכדי שיזכו לתורה בהכרח צריך לכלי מחזיק ברכה, ואותו הכלי הוא כאמור ענין השלום, כי בהעדר השלום ובהתגברות המחלוקת שוב לא ניתן לברר האמת, כי כל אחד ואחד יש לו איזה נגיעה וחפץ הוא דייקא להצדיק את עצמו עד שמתוך כך לא יתכן לזכות לתורת אמת, ומתוך פירוד הלבבות זה אוסר וזה מתיר ונמצא התורה כשתי תורות.

ולזה דרשו חז"ל (בכורות דף ה' ע"ב) בפסוק (שמות יז, ה) ויבוא עמלק וילחם עם ישראל ברפידיים שרפו ידיהם מדברי תורה, כי רפידיים אותיות פרידיים, ועל ידי פירוד הלבבות והעדר השלום מתוך כך באו לידי רפיון ידים בדברי תורה.

א; וראה להחיד"א בראש דוד, פר' ויצא) דהנה אמרו חז"ל אין לך הר וגבע שלא הקימו בו הרשעים מקום לעבודה זרה, וכל מקום שאתה מוצא הר גבוה וגבעה נשאה ועץ רענן דע שיש שם עבודת כוכבים (ע"ז דף מ"ה ע"א). ולפי"ז נמצא דכל אותם ההרים אסורים משום 'נעבד'. ברם כבר דרשו חז"ל (סנהדרין דף מ"ז ע"ב) מהפסוק אבד תאבדון את כל המקומות אשר אבדו שם הגויים אשר אתם יורשים אותם את אלהיהם על ההרים וגו', על ההרים אלהיהם ולא ההרים אלהיהם, והמחובר אינו נאסר ולזה לא נאסרו כל אותם ההרים.

ברם מצינו (מגילה דף כ"ט ע"א) כי תבור וכרמל נתלשו ממקומם, ונשתנו ממחובר לתלוש, כד"א (ירמיה מז, יח) כי כתבור בהרים וככרמל בים יבא, ועל כן נפסלו לקבל התורה. מה שאין כן הר סיני לא נשתנה ונשאר חונה במקומו והיה ראוי לקבל התורה, כמו שאמר הכתוב למה תרצדון הרים גבנונים ודרשו חז"ל בעלי מומין, לשון או גבן וכו', הנה הר סיני הוא ההר חמד אלקים לשבתו בסיבה זו אשר ישב במקומו ולא נתלש וממילא לא נאסר משום נעבד, ועל כן אף ה' ישכון לנצח. ואילו היו נשארים כל ההרים על מקומם לא היו נאסרים משום נעבד ושפיר היו יכולים בני ישראל לקבל עליהם את התורה, ברם מכיון שנתלשו ממקומם ובאו למדבר סיני וביקשו שינתן תורה עליהם נאסרו משום נעבד, עכתוד"ק הר"ר העשיל זי"ע.

עפי"ז ביאר רביה"ק מוהרצ"א זי"ע ענין נתינת התורה לבני ישראל דייקא, שמדד הקב"ה את כל האומות ולא מצא אומה שהיתה ראויה לקבל התורה, מפני שכולם נשתנו ממקום חיבורם מראשית יחוסייהם, רק ישראל לא נתלשו ממקום חיבורם והמה מחוברים למקומם הראשון, וכיון שישראל קדושים חוטרים מגזע אבות אברהם יצחק ויעקב, ומצינו בהם שקיימו כל התורה עד שלא ניתנה, כדאמרו חז"ל (יומא דף כ"ח ע"א) על אברהם אבינו, וכן ביעקב אבינו ע"ה מצינו ששמר את השבת, וכדדרשו חז"ל (ב"ר עט, ז) בפסוק (בראשית לג, יח) ויחן את פני העיר, וכמו כן נמי ביצחק אבינו ע"ה, ועל כן בדין הוא שתינתן התורה לזרעיהם אחריהם, כי המה שואפים

האיש החפץ שיהיה לו חלק בתורה בהכרח שיתקשר עם כל כלל ישראל, שהם כללות אותיות התורה, ויש לו אהבת ישראל לראות אצל כל אחד ואחד מעלתו ולא חסרונו חלילה, כי הוא רואה אך טוב לישראל. ואז גם ברוחניות שורש נשמתו באות בתורה הק' ששם יש לו אחיזה הוא ג"כ בשלימות.

אבל אם הוא רגיל לעורר מדנים ופירוד לבבות בין בני אדם, להוציא לעז על אחרים ולחרפם ולגדפם, ושמה כמוצא שלל רב כל אימת שהוא מוצא באחרים עוולות ופגמים כדי להוכיח שרק הוא טוב וכשר ואין זולתו, נמצא שאיש כזה כביכול פוסל את נשמות ישראל שהם אותיות התורה, ומבזה את ספר התורה, ושוב לא יפלא שהתורה הקדושה כביכול נפסלת אצלו ואין התורה מתקיימת אצלו, ואף כי ישנן תלמודו ויחזור על כך שוב ושוב, מכל מקום לא יתקיימו אצלו באשר אין לו אחיזה באותיות התורה הק'.

[וראה כע"ז בערבי נחל (פר' נצבים)].

עפי"ז ביאר מרן אאדמו"ר זי"ע מה ששנינו (עוקצין ג, יב) לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום, שנאמר (תהלים כט, יא) ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום. פירוש, שהשלום הוא הכלי אשר בו יוכל אדם לקיים ולהחזיק את התורה, שנאמר ה' עוז לעמו יתן, הכוונה על נתינת התורה לישראל (זבחים דף קט"ז ע"א), ומפרש הכתוב אימתי יזכו ישראל לקבל התורה, כאשר ה' יברך את עמו בשלום, שיש ביניהם אהבה ואחוה ושלום. אבל אם יש ביניהם מחלוקת ופירוד לבבות, חץ שחוט לשונם מרמה דבר בפיו שלום את רעהו ידבר ובקרבו ישם ארבו, אזי אי אפשר להם שיזכו לתורה, עכתוד"ק מרן אאדמו"ר זי"ע יעו"ש שהרחיב בזה.

ועפי"ז יובן מה שמצינו בחז"ל (סנהדרין דף ק"ו ע"א) גבי דואג האדומי, אמר רבי יצחק מאי דכתיב (תהלים נב, ג) מה תתהלל ברעה הגבור חסד א"ל כל היום, אמר לו הקב"ה לדואג לא גבור בתורה אתה מה תתהלל ברעה וכו', והרחיבו שם בגדלותו בתורה, ואח"כ אמרו שם בגמ' שעליו נאמר (שם נ, טז) ולרשע אמר אלוקים מה לך לספר חוקי, אמר לו הקב"ה לדואג הרשע

והנה שורש המחלוקת ופירוד הלבבות הוא ענין הגאווה, שכאשר מתגאה האדם בעצמו לומר 'אני ואפסי' הרי שהוא בגאוותו חש כי אינו יכול לבטל עצמו כלפי זולתו, וממילא גם אין לו עין טובה לזולתו ובכל דבר ודבר מוצא רק הענין שאינו טוב. ברם מי שמתנהג במדת הענוה וההתבטלות, הרי בכל עת הוא רואה רק מעלות חבירו ומכיר כי זולתו הגון וטוב הימנו עשרת מונים, ומתוך הכנעת הנפש יכול הוא להחזיק עצמו בחזקה במדת האחדות להיות כאיש אחד ובלב אחד.

זה שהעיד הכתוב כאן ואמר ויסעו בני ישראל מרפידים, היינו שהסיעו עצמם מהענין הפירוד, וחזרו לשכון באגודה אחת מתוך אחדות ושלום, וזאת על ידי ויבואו מדבר סיני ויחנו במדבר, ומקום זה גרם להם שיהיו באגודה אחת, על ידי שראו שהר סיני הנמוך שבהרים אותו חמד אלוקים לשבתו, כי הקב"ה בוחר בשפלים ומואס בבעלי הגאווה, וממילא בחרו גם הם במדת ההכנעה שמתוך כך באים לידי שלום, ואז ויחן שם ישראל נגד ההר כאיש אחד ובלב אחד, עכתוד"ק יעו"ש.

- לכל יהודי יש אות בתורה הק' וע"י פירוד

הלבבות פוסלים הס"ת -

מרן אאדמו"ר זי"ע (בשיעור חורש"י פר' שופטים תשל"ה, נדפס בגליוני ד"ת גליון אלף תתקס"ז) העמיק עוד בענין זה, עפ"י הנודע מה שכתבו בספרים הקדושים (מגלה עמוקות פרשת ואתחנן, אופן קפו; שלה"ק מסכת פסחים, דרוש א אות רעח) שישראל"ל נוטריקון י'ש ש'שישים ריבוא אותיות ל'תורה, דהיינו ששישים ריבוא נשמות ישראל מכוונים נגד שישים רבוא אותיות שבתורה, ולכל יהודי יש אות אחת בתורה. והנה הלכה פשוטה היא שספר תורה פסולה אם חסרה בו אפילו אות אחת, או שאות אחת נפסקה ואיבדה צורתה (שו"ע יו"ד סימן רעד, ה; סימן רעה, ו), אף אם אותה האות החסרה היא בסוף התורה או בתחילתה וכיוצ"ב מכל מקום כל הספר כולו פסול בגין חסרון זה.

ואשר על כן, כיון ששורש נשמותיהם של כל ישראל קדושים הוא מאותיות התורה הק', הרי

משנה טז), והוא גם רואה גודל האסונות והצרות, אשר בוודאי לא חשיד קוב"ה דעביד דינא בלא דינא, ויודע ומאמין כי הכל הוא בחשבון מדוקדק מלעילא בדין ובמשפט, אם שבא לתקן מה שעשה בגלגול זה או אף על מה שעשה בגלגול קודם, הרי שמתוך כל זאת יבוא האדם לידי יראת ה' - במדריגה הפשוטה שלה, ובוודאי ישנם עוד הדרגות ביראת שמו ית"ש למעלה למעלה.

ואמנם החפץ להשיג אהבתו ית"ש באמת, לאהוב את הבורא ב"ה הוא דבר אשר יקשה לאדם להשיג, כי הלא הוא מופשט מכל רעיון ואין לנו כל השגה בו ית"ש, וכדאמרו בזוה"ק (תיקו"ז דף י"ז ע"א) אנת הוא חד ולא בחושבנא ולית מחשבה תפיסא בך כלל. ברם נתנו לנו תלמידי הבעש"ט הק' זי"ע עצה שנוכל לזכות לבוא לידי כך, וזאת על ידי אהבת ישראל, שכאשר מקבל האדם על עצמו לאהוב כל איש מישראל, ולראות עליו אך טוב כל הימים. וכאשר יראה חלילה איזה דבר שאינו טוב, יפשפש במעשיו ויעשה תשובה על שנקלע לידי כן לראות דבר זה בזולתו, ועל ידי שישלים עצמו באהבת ישראל, הרי שעל ידי כן יזכה במתנה גם לבוא לבחי' אהבת השי"ת, כי הלא קוב"ה ואורייתא וישראל חד.

וכנודע בזה דברי מרן הבעש"ט הק' זי"ע שג' האהבות אהבת תורה אהבת ישראל ואהבת השי"ת, כולם תלויים זה בזה ואזלי בהדי הדדי, כשהא בלא הא אי אפשר, דלא שייך לזכות לבוא לבחינת אהבת השי"ת בלא שיהיה לו לאדם אהבת התורה, ואף אהבת התורה לא יזכה לה האדם זולת שיהיה לו אהבת השי"ת. ושניהם יחדיו לא יתכן אם לא יהיה לו לאדם אהבת ישראל אמיתית.

וכיון שבא האדם לידי אחדות ואהבת ישראל, שוב יש לו גם בחי' אהבת התורה, והיינו שהוא זוכה להדבק לשורשו באותיות התורה הק', ודבוק הוא באות זה. ונמצא כי ב' עניינים אלו להיות דבוק באות שלו בתורה הק', ואהבת ישראל דבוקים וקשורים הם זה בזה.

- כשישראל באחדות אין סכנה במנין ישראל -
והנה בכל מנין שמונים את ישראל יש חשש

מה לך לספר חוקי וכו' ותשא בריתי עלי פיך, אמר רבי אמי אין תורתו של דואג אלא משפה ולחוץ, והיינו לפי שדיבר לשון הרע על דוד, על כן היתה כל תורתו מן השפה ולחוץ.

ולהנ"ל יבואר הכוונה באמרים 'שהיתה תורתו מן השפה ולחוץ', דהנה פעמים יש והגוף עוסק בתורה, אולם עוסק בו בלא הנשמה, והוא דומה להאדם אשר אוכל לשובע נפשו, ואחר שעות מועטות או למחרת היום שוב נעשה רעב ותאב למאכל, וכן טבע האדם שכל דבר אשר הוא למען צרכי הגוף אינו מחזיק לעד, וצריך תמיד להוסיף וליתן לגוף את אשר הוא דורש. וכהיום נודע הדבר אף לחכמי הטבעיים, שכל ענייני הגוף המה משתנים תמיד בכל עת.

ברם על מנת שיהיה לו לאדם חלק בכתרה של תורה, ויזכה לקנין נצח בתורה הק', הרי שבהכרח שיעסוק בתורה עם הנשמה, ותהיה נשמתו קשורה לתורה הק'. דכיון שקוב"ה ואורייתא וישראל חד (זוה"ק פר' אמור, דף ע"ג ע"א), וכאמור שכל אחד ואחד מישראל יש לו אות בתורה הק', הרי שרק על ידי שיקשר נשמתו לדבקה בדברי תורה, רק על ידי כן יזכה לדעת להבין ולהשכיל בדברי תורה, ולאוקמי גירסא אליבא דהלכתא.

ואמנם כל זה יתכן רק כאשר הוא באחדות עם הכלל, כי רק אז הספר תורה כולו כשר כנ"ל, ושוב יתכן שיהיה לנשמתו חיות מדברי התורה הק', ואז יזכה לסייעתא דשמיא להבין ולהשכיל ולדעת כל דברי התורה הק'. ואמנם דואג שדיבר לשון הרע בכך הביא הספר תורה לידי פסול, ומעתה הגם שהיה ידען ולמדן וידע ולמד כל התורה כולו, ברם היה זה מן השפה ולחוץ שלא היה הלימוד עם הנשמה, ולזה בסוף שיכח כל תלמודו ונותר ריקם מכל עד שנאבד רח"ל.

- לבוא לאהבת השי"ת הוא רק ע"י שיהיה לאדם אהבת ישראל -

והנה על מנת שיבוא האדם ליראת השי"ת זה יש ביד כל אחד ואחד שעוסק בספרי יראה וספרי מוסר הקדמונים, ובאשר גלוי וידוע לכל כי עתיד הוא ליתן דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה (אבות ג, א), והפנקס פתוח והיד כותבת (שם

והשלום אהבו (זכרי' ח, יט), וכבית שמאי ובית הלל דאף שהללו אוסרים והללו מתירין הללו מטהרין והללו מטמאין לא נמנעו בית שמאי מלישא נשים מבית הלל ולא בית הלל מבית שמאי, ולא נמנעו עושין טהרות אלו על גבי אלו (יבמות דף י"ג ע"ב), והיו אוהבים אלו את אלו באהבה אחוה ושלוש ורעות.

וזה ע"ד מש"כ הרח"ו בפרע"ח (בהקדמה לשער התפלה, הובא במג"א או"ח ריש סי' סח) בשרשי המנהגים שיש חילוקים בין אשכנזים ובין ספרדים וכו' שהרי לכאור' כל התורה ניתנה בהר סיני לבני ישראל כולם כאחד גם יחד, ומאי טעמא מצינו שנחלקו כל כך בהלכה וכן השינויים בנוסחאות התפילה, והיה אומר מורי זלה"ה שיש י"ב שערים ברקיע נגד י"ב שבטים, וכל אחד עולה תפילתו דרך שער אחד, והם השערים הנזכרים בשלהי יחזקאל (מח, לא-לד), ואמר שודאי לא היו השערים ודרכי השערים שוים ג"כ וכל אחד משונה מחבירו לכן גם התפילות משונות, וכו' עי"ש. כי אלו ואלו דברי אלוקים חיים (יבמות שם), כולם נאמרו מפי הגבורה והכל אמת, מ"מ בקבלת שפע החכמה מאור העליון כל אחד מקבל לפי צינור ההשפעה שלו.

וכשמקשר אדם עצמו אל התורה, הריהו זוכה להכיר ולידע כי כל אחד ואחד מבני ישראל הריהו אות בתורה הק', וכולם יחדיו מהווים שלימות לתורה. ובאופן כזה שוב אין כל חשש במנין, כי כולם נחשבים כאיש אחד. והמספר בעת הזאת הוא ע"ד מה שאמרו חז"ל (קידושין דף ל' ע"א) למה נקראו הראשונים סופרים שהיו סופרים כל אותיות שבתורה, ובוודאי שלא עשו חילוק בתורה הק', אלא בחי' הספירה הוא שרצו להכיר ולדעת כל האותיות. וספירה כגון זו אינו מביאה בכנפיה קטרוג ונגף ואין בו שום היזק.

- ביאור מאמרי ומדרשי חז"ל ומקראי הקודש
דפרשתן ע"ד הנ"ל -

עתה ניתנה ראש ונשובה לבאר מאמרי חז"ל הניצבים בריש מאמרינו, דשאלו חז"ל בגמ' במאי דכתיב והיה מספר, והיה קשה להם מפני מה נקט הנביא לשון והיה שהוא לשון שמחה (מגילה דף י' ע"ב), דלשמחה מה זו עושה בעת אשר סופרים

סכנה, וכפי שאמר הכתוב (שמות ל, יב) ולא יהיה בהם נגף בפקוד אותם, ופרש"י שהמנין שולט בו עין הרע והדבר בא עליהם כמו שמצינו בימי דוד, ע"כ. והיינו כי המנין מורה על בחי' הפירוד, דהלא דבר יחידי אינו בא במנין, ורק דבר שיש בו הרבה כל אחד לעצמו.

וזה עתה הזכרנו מש"כ הגה"ק המהרש"ם מברעזאן זי"ע בתכלת מרדכי (פר' ויקהל) בשם ס' אור לישרים עה"פ (שמות לב, לד) וביום פקדי ופקדי עליכם חטאתם, והבטיח הקב"ה שבכל פורעניות יזכור להם חטא עון העגל, וביאר שם וז"ל, שאם יש אחדות אין בהם סוג מספר ומנין, כי נחשבים כאחד, ואין השטן נוגע בהם, אבל ביום פקדי שיהיה פירוד ביניהם ויהיה בסוג מספר, אז ופקדתי עליהם, עכ"ל"ק ודפח"ח. והיינו כי כאשר ישראל באחדות והמה בתוך רבים, הרי את הרבים לא ניתן למנות בסקירה אחת, לא כן כשעומד האדם יחידי הרי שאינו צריך מנין ומספר, כי כל העומד נגדו רואה אדם אחד. וכמו שרמזו חז"ל בפסוק (שמות יט, ב) ויחן שם ישראל נגד ההר כאיש אחד בלב אחד, כי כשישראל באחדות הרי שנעשים המה כאדם יחיד, ואז גדולה מעלתם בבחי' הכתוב (ישעי' ס, כא) ועמך כולם צדיקים ולא שייך שיהיה עליהם קטרוג כלל וכלל, ורק כשנעשה פירוד חלילה ביניהם אז יש מקום לשטן לקטרג חלילה.

ועפי"ז יבואר היטב מה שאמרו חז"ל (עירובין דף י"ג ע"ב) נמנו וגמרו נוח לו לאדם שלא נברא, דהכוונה שכאשר אין האחדות שוררת בקרב ישראל, וניתן למנותם, או אז נוח לו לאדם שלא נברא, אולם כאשר המה באחדות כאיש אחד ובלב אחד ואהבה ושלוש ביניהם, ואין צריך עוד למנותם או אז שפיר נוח להם שנבראו.

כח קיום כלל ישראל הוא כאשר המה באחדות כאיש אחד בלב אחד, כי פירוד הלבבות היא שהחריבה את בתינו והגליתנו מעל אדמתינו (יומא דף ט' ע"ב). ואכן כשישראל המה באחדות וממילא מקושרים הם לאותיות התורה, וכל אחד יש לו שורש אחר באותיות התורה, הרי אף שהאחר נוהג במנהג אחר ממה שהוא נוהג, מכל מקום כל דבר שורשו בתורה הק', והאמת

וכששורר חלילה פירוד הלבבות או אז יתעורר עליהם ח"ו קטרוג והיזק.

ויפורש בזה מה שנקטו חז"ל (ראה פסיקת"ר פרשה ג) בלשונם הלשון מלמד שמדד הקב"ה את כל האומות ולא מצא אומה שלימה שהיא ראויה לקבל את התורה אלא ישראל, והיינו שרק בני ישראל היו באחדות הגמור והיו ראויים לקבל התורה, כי בהיותם באחדות שפיר היה בידם להתקשר לאותיות התורה. שרק בכח האחדות שכל אחד רואה במעלת וטובת רעהו יכולים להתקשר ליסוד ושורש נשמות ישראל המה אותיות התורה הק', ולזכות לקבל התורה מפי הגבורה.

והמשיכו ואמרו עוד 'מדד הקב"ה את כל ההרים ולא מצא הר שתנתן עליו התורה אלא הר סיני', כי גם זה מורה כאמור על בחי' הנ"ל, שהר סיני הוא היה ההר שהיה קשור לשורש ולא ניתק ממקומו, ולכן לא נפסל משום נעבד כנ"ל מהרה"ק הר"ר העשיל זי"ע, ועל כן נתן הקב"ה דייקא עליו את התורה. וזהו נמי מעלת בני ישראל אשר קשורים ודבוקים לשורש נשמותיהם אותיות התורה הק', ואינם חפצים לבוא חלילה לידי כריתות הנפש כי אם אדרבה להתדבק להבורא ב"ה, על ידי ההתקשרות כל אחד לאות שלו בתורה הק', שלזה כאמור א"א לבוא זולת על ידי אחדות הכלל לראות טוב על כל איש ישראל.

על זה רמזה תורה ויסעו מרפידיים ויבואו מדבר סיני, ומבואר בספה"ק (ראה פנים יפות בפרשתן, חתם סופר, בפרשתן) מדב"ר סיני" עולה בגימטריא שלו"ם, יעו"ש. ומצינו שהתורה איקרי שלום, ועל זה רמז הפסוק ויסעו מרפידיים ויבואו מדב"ר סיני", והיו כולם באחדות הגמור, ויחנו במדבר היינו שעשו חשבון נפשם להיות כהר סיני אשר בו בחר השי"ת לפי שנשאר דבוק ואחוז בשרשו ולא נקרע ממקומו, וכמו כן אף הם אינם חפצים לנתק עצמם מהאות בתורה הק', כי אם להשאר דבוקים בשורשם, כי הקב"ה הוא שנתן לנו הנשמה וכאמרינו 'אלוקי נשמה שנתת בי', ומאן דנפח מדיליה נפח (ראה ספר הקנה, בראשית ח, עג; רמב"ן בראשית ב, ז; עמק המלך קכז, ג), וזהו רק על ידי

ומונים את בני ישראל, והלא סכנה גדולה ישנו במנין זה שעלול לעורר קטרוג ונגף על ראשי עם קודש, וטפי היה עדיף אשר לא ימד ולא יספר.

וע"ז תירץ רבי יונתן דלפי האמת אינו כן, כי אימתי והיה מספר היינו שהמספר הוא סימן טובה וברכה, ויש בו בחי' השמחה בזמן שעושיין רצונו של מקום, היינו כאשר מכיר ויודע שכל אחד ואחד מישראל הוא עושה רצונו של מקום, ומביט בעין טובה על כל אחד, ועוצם עיניו מראות ברע, ושוב אין כל חשש במנין זה, כי אז המנין הוא כפי שמונים וסופרים אותיות התורה, ואינו מורה חלילה על פירוד הלבבות כי אם אדרבה על האחדות והשלום.

ואמנם בזמן שאין עושיין רצונו של מקום, שמבטל את דברי רעהו, מדבר דיבורי לשון הרע ורכילות, ומדמה שרק דרכי העבודה כפי שהוא עושה ופועל הוא הדרך הישרה ומבטל לגמרי כל מעשי רעהו, או אז אשר לא ימד ולא יספר, כי בגין פירוד הלבבות הוא מעורר חלילה קטרוג על ידי המנין והספירה, ומוטב שלא למנות כלל.

זה שאמר רבי ברכיה ברבי והיה מספר הסופר רצ"ל והיה שהוא לשון שמחה כאמור, ואימתי המספר יש בו שמחה והוא דבר הגון, כאשר כמספר התורה, היינו שסופרים אותו כמספר אותיות התורה, שמונה באופן כזה שהוא יודע שכל איש מישראל יש לו אות בתורה אשר משם שורשו, ואין כל נפק"מ אם שורשו באות ב' מבראשית או משאר אותיות ואפ"ל מאות מ' של עמלק, כי בכל אות אשר תחסר מהתורה יפסל הספר תורה בגינו, ובאופן כזה אין כל חשש היזק במנין ובמספר. ועל זה המשיך ואמר נתבקש להם שכך אמר להם על ידי משה ברוך תהיה מכל העמים, היינו דמעלת האחדות שייך רק בבני ישראל, וכנודע מהזוה"ק (רעיא מהימנא פר' פנחס, דף רכ"ה ע"א) שאומות העולם הם מבחינת עלמא דפרודא, וכדמצינו בעשיו דכתיב ביה נפשות (בראשית לו, ו; וראה ויק"ר ד, ו), ורק בישראל שייך בחי' האחדות, ומעלת בני ישראל הוא בבחי' הכתוב (דברים ז, ז) כי אתם המעט מכל העמים, היינו שהמה באחדות הגמור באהבה אחוה ושלום ורעות, וממילא ברוכים הם מכל העמים.

עוסקים בתורה הק' בטהרה הרי שהתורה הק' הוא כאביו, כי קוב"ה ואורייתא חד, והקב"ה הוא אבינו אב הרחמן, וממילא האדם נעשה 'בן תורה'. וכיון שהתייחסו בני ישראל אל התורה הק', והיו כולם באחדות השלם ממילא יכלו להשיג התורה כולה עד שלא ניתנה להם. לא כן אומות העולם אשר המה מעלמא דפרודא, לא שייך ששיגו התורה כולה מעצמם.

על זה רמז הקב"ה למשה באמרו אליו שאו את כל עדת בני ישראל, שידע כי האף אמנם שישנו סכנה גדולה בעת מנין העם שלא יהיה נגף בפקוד אותם, ברם כאשר המנין הוא כמו שמונים אותיות התורה, אשר הכל אחד, שוב אין המנין מזיק כלל וכלל, כיון שאין בזה מנין של פריטים הרבה אלא הכל וכולם עולים רק אחד. ועל זה רמז בב' הפירושים בתיבת 'שאו', דאם חלילה וחס שורר פירוד הלבבות ביניהם, עד שכל אחד ואחד מופרד מן הכלל ומדמה כי אני ואפסי, הרי שעל ידי המנין מעורר בזה קטרוג גדול, ונעשה בחי' כאדם האומר לקוסטינר סב רישיה דפלן. ברם על ידי האחדות או אז הוא מורה על לשון גדולה התנשאות והתרוממות, שבכח האחדות יזכו ויעלו לגדולה.

והורה לו שירומם את בני ישראל למשפחות לבית אבותם, היינו שיבואו לבחי' זו של בית אבותם הוא אברהם אבינו ע"ה אשר קיים כל התורה כולה עד שלא ניתנה, והוא כלל כל נשמות ישראל בתוכו כנודע מאמר הרה"ק מאפטא זי"ע באוהב ישראל (פר' וירא, ד"ה וה' אמר) בפסוק (בראשית יח, יט) כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו, והוא בנשמתו כלל כל התורה כולה. ועל ידי שמכיר האדם ויודע כי לכל אחד ואחד ישנו שורש באותיות התורה הק', וכולם כלולים היו באבי האומה הישראלית שוב הוא רואה אך טוב וחסד על ישראל קדושים, כי הלא אינו חפץ לפסול חלילה אות אחת בתורה שעל ידה נפסל כל התורה, הרי שעל ידי כן זוכה והמנין הוא משפיע שפע ברכה.

ולזה הסמיכו חז"ל להכא הפסוק מגיד דבריו ליעקב, ורמז בזה דכאשר נתקנאו אומות העולם על מה שניתן התורה דייקא לבני יעקב, ע"ז

אשר ויחן שם ישראל נגד ההר כאיש אחד ובלב אחד, היינו שרק על ידי שיהיה באחדות עם הכלל כולו, ולראות על בני ישראל אך טוב וחסד, כי כאמור על ידי פירוד הלבבות מביא הספר תורה לבית הפסול, ועוקר עצמו מן השורש.

ויתבאר בזה מה שהקדימו ישראל ואמרו 'נעשה ונשמע', עפ"י הנודע מש"כ בספה"ק (ראה קדושת לוי, לפורים, קדושה ראשונה, ועוד) במ"ש בהגדה אלו קרבנו לפני הר סיני ולא נתן לנו את התורה דיינו, שבשעה שעמדו ישראל למרגלות הר סיני לקבל את התורה מנותן התורה, באו למדרגה גבוהה ביותר עד אשר היה ביכלתם להשיג התורה מעצמם ללא שתאמר ותינתן להם על ידי הקב"ה, וע"ד דאיתא ברמב"ם על דור המדבר שהיו דור דעה, אשר לפניו לא קם כמוהו ואחריו לא יהיה עוד עד ביאת המשיח, ולזה אף אילו רק קירבנו לפני הר סיני בלא שנתן לנו את התורה גם כן דיינו.

ולזאת זכו על ידי שלמדו ענין הענוה מהר סיני, אשר לא ניתק ממקומו ונשאר דבוק לשורשו, וכמו כן קישר כל אחד ואחד עצמו לאות שלו בתורה, עד שהאיר הקב"ה עיניהם והראה להם כי דייקא בכך על ידי שנתחברו להיות כולם כאיש אחד בלב אחד, זכו להשיג התורה, כי כולם יחד המה כוללים כל אותיות התורה, עד שמתוך כך השיגו מעצמם כל התורה כולה, ושפיר היו יכולים להקדים ולומר נעשה ונשמע, כי הלא מעצמם השיגו כל התורה כולה.

ובזה יתבאר מה שנתקנאו אומות העולם, דכאשר ראו כי ישנו בהם בישראל בחי' נעלית זו, שהשיגו ישראל כל התורה עד שלא ניתנה להם מפי הגבורה, על זה נתקנאו ואמרו מה ראו אלו להתקרב יותר מאלו, שיזכו להשיג כל התורה כולה מעצמם. בעוד שהם לא יכלו להשיג והוצרכו לשאול 'מה כתיב בה'. עד שסתם הקב"ה פיהם ואמר להם צאו והביאו לפני ספרי יוחסין, כי בני ישראל המה מתייחסים לאות שלהם בתורה הק', שכל אחד שורש נשמתו הוא באותיות התורה, והמה מאוחדים יחדיו באחדות הגמור. ולכן נמי שגור בפי העולם לומר על העוסק בתורה כי הוא 'בן תורה', והיינו כי כאשר

כנגד ההר כאיש אחד ובלב אחד' להתאחד עם הכלל כולו.

ועל זה בקשתנו 'ותן חלקנו בתורתך' היינו שאנו מבקשים שיהיה לנו חלק בתורתו הק', וזהו רק על ידי אחדות הכלל ולראות רק טוב על ישראל, שאז יהיה כל הספר כשר. ולזה רואים גודל התגברות היצר על ענין זה, שהוא מבלבל דעת האדם שלא יוכל ללמוד ולהגות בדברי תורה, ואף אחר שכבר עוסק בתורה, הוא מתגבר עליו שלא יהיה לו עין טובה על זולתו, לשמוח בשמחת רעהו, ולחוש ולהרגיש בצער זולתו וכו'. ובהכרח לקבל עלינו לבל יראו עינינו כל רע, כי אם אדרבה אך טוב על ישראל, ואם ח"ו יעלה בלב האדם איזה מחשבה רעה על איש מישראל יפשפש במעשיו ויעשה על כך תשובה. ובכח זה יוכל האדם לבקש מאת הבורא ב"ה 'אלוקי נשמה שנתת בי', היא נשמה קדושה אשר שורשה היא באותיות התורה, ועל כן בקשתו שיהיה לו חלק בתורה הק'.

ויתבאר אמרם ז"ל (מגילה דף ו' ע"ב) לאוקמי גירסא סייעתא מן שמיא, כי שמי"ם הוא אש ומים כמבואר בחז"ל (חגיגה דף י"ב ע"א), והאף שמנגדים המה זה לזה, מכל מקום הקב"ה עושה שלום במרומו, וכמו כן מי שהוא בשלום עם כל ישראל באחדות הגמור, הוא זוכה לאוקמי גירסא, כי על ידי אחדות ואהבת ישראל יזכה לבוא לדביקות ואהבת השי"ת, ויתקיים בו הכתוב 'שלום רב לאוהבי תורתך ואין למו מכשול'.

והנה בשיטת רבי מאיר מצינו שאמר (קידושין דף ל"ז ע"א) בין כך ובין כך קרויים בנים, והיינו לפי שרבי מאיר היה מדתו לראות אך טוב על כל אחד מישראל, כי 'עמך כולם צדיקים', - ומהאי טעמא אנו מבקשים עד היום בזכותו 'אלקא דמאיר עיננו' - וכאשר גם בדורות האחרונים היו צדיקים שלא יכלו לראות כלל ענין רע אצל איש מישראל. וכיון שהיה רבי מאיר בבחי' זו, על כן זכה ונתקיים בו בחי' (משלי ד, כה) עפעפיך יישירו נגדך, עד שאמרו חז"ל (מגילה דף י"ח ע"ב) שהיה יכול לכתוב שלא מן הכתב, והיינו לפי שהיתה מדתו בהבטת טוב על כל אחד מישראל, עד שאמר שבין כך ובין כך אפי' עובדי ע"ז נקראים

השיב להם כי חוקיו ומשפטיי לישראל'ל והיינו דישראל נוטריקון י'ש ש'שים ר'יבוא א'ותיות ל'תורה, וכיון ששורש נשמתם הוא בתורה הק', הרי שממילא מחוברים הם לכל הכלל כולו, וכיון שהמה באחדות הגמור שפיר יכלו לזכות לכל התורה כולה, כאמור.

- דברי הכנה והתעוררות לקראת חג מתן תורתנו - והנה כבר הזכרנו מ"ד בספה"ק שבכל דור ודור בחג שבועות יורדים מן השמים באתערותא דלעילא מחדש כל כח מתן תורה, וכמו שנאמר (דברים ה, יט) קול גדול ולא יסף, ומתרגמינן ולא פסק, ומתעורר מחדש אותו הכח של מתן תורה שנתן הקב"ה התורה לעמו ישראל. ולזה נמי אמרו חז"ל שבמתן תורה היו שם כל נשמות ישראל, כמובא בזה"ק (ח"ב דף פ"ג ע"ב; ח"ג דף ש"ז ע"א) שכל נשמות ישראל עד סוף כל הדורות היו במתן תורה. ואילו היה חסר נשמה אחת מישראל לא היו יכולים ישראל לקבל התורה. והיינו דמאחר וכל אותיות התורה המה נשמות ישראל, הרי שבאם חסר אחת מהנשמות נפסל חלילה ספר התורה, על כן בהכרח היה שיהיו כל הנשמות מעולם ועד עולם במעמד מתן תורה.

על כן צריך האדם לעשות האדם חשבון נפשו ולהאמין באמת ובאמונה שלימה כי גם נשמתו היתה למרגלות הר סיני במעמד מתן תורה, ויש בידו להשיג כל התורה כולה, כאשר השיגו כל ישראל מעצמם התורה בעת ההוא, ובד בבד אף לקבל על עצמו לראות אך טוב על ישראל, וכל שכן להזהר ביותר מדיבורי לשון הרע ורכילות קנאה ושנאה ותחרות. ובכל עת יהיה לו שאיפה להיות בבחי' מעלין בקודש ולא להסתפק חלילה במה שכבר השיג ולמד, ואף אם קובע עתים לתורה בשיעורי תורה יום ביומו, או כיוצ"ב כל אחד ואחד לפי מדרגתו לא יהיה שמח בחלקו, אלא תמיד יהיה מוסיף והולך. וכמו כן כשיראה חלילה כי למד ושינן את תלמודו ואעפ"כ אינו נשמר בקרבו, הרי שאז יכיר וידע שתורתו הוא בבחי' מן השפה ולחוץ, שבגין כך לא זכה שיהיה אצלו תלמודו בבחי' כמונח בקופסא. ואמנם בחג השבועות ניתן ההזדמנות לכל אחד ואחד לקבל מחדש התורה הק', וזאת על ידי 'ויחן שם ישראל

לקבל עלינו עול תורה בטהרה ובשלימות, ללמוד וללמד לשמור ולעשות, ונהיה אנחנו וצאצאינו וצאצאי צאצאינו כולנו יודעי שמך ולומדי תורתך לשמה.

יתן השי"ת לכל בני ישראל שפע ברכה והצלחה בכל המצטרך, בני חיי ומזוני רויחי, רפואות וישועות, ונגאל בגאולה השלימה במהרה בימינו אמן.

לאחר זמר א"ל מסתתר שרו הניגון 'אמר רבי עקיבא', כשמרן שליט"א מעודד השירה בחזקה שוב ושוב. בברכת המזון כיבד מרן שליט"א את בנו הגה"צ אב"ד קרית צאנז טבריה שליט"א.

תפילת ערבית התפלל מרן שליט"א על מקומו 'בהיכל אברהם משה'.

לאחר תפילת מעריב וספירת העומר בקול חוצב להבות אש ערך מרן שליט"א הבדלה, בהגבהת הכוס כובד 'פטרון השבת' הנגיד הנכבד הרה"ח ר' מנחם מענדל רייך הי"ו אשר תרם חלק הארי מהוצאות השבת. לאחר אמירת ויתן לך ניגנו ניגוני שמחה אשרינו מה טוב חלקנו ועוד, ועברו כל הקהל לאמירת א גוטע וואך. כאשר כל הנאספים אשר זכו לשהות בצל הקודש על שב"ק מלאים במטענים רוחניים אשר אין לתאר ולספר ע"ג הכתב והמכתב.

מיד אח"כ בשעה 11.30 הודה מרן שליט"א שוב לכל העסקנים שעמלו למען השבת בטוטו"ד, ויצא לעבר מעון הקודש פעיה"ק.

יום ראשון פר' נשא כ"ח אייר

לפני תפילת שחרית הניח מרן שליט"א תפילין להבחור הבר מצוה אברהם אבא ווייס נ"י (נכד הרה"ח ר' הערשל ארנפלד מב"ב).

בערב קיבל מרן שליט"א קהל מבעלי השמחות בשבוע הבעל"ט.

יום שני פר' נשא כ"ט אייר

אחר תפילת שחרית הגיע מרן שליט"א לעיר רחובות, לניחום אבלים אצל בני הגאון הגדול רבי שמחה הכהן קוק זצ"ל רב העיר רחובות וחבר נשיאות מפעל הש"ס, מרן שליט"א ניחםם בדברי תנחומים, ונביא כאן מתוכן השיחה:

בני המשפחה: אבינו זצ"ל החזיק עצמו בקשר חזק מאד לצאנז...

מרן שליט"א: אני עוד זוכר אותו מבחרותי, כשהוא התגורר בנתניה, והגיע הרבה אל מרן אאדמו"ר זי"ע.

בני המשפחה: על פי בקשתו של מרן זי"ע לא התעסק אבינו בדברים פוליטיים, אבל בפקודתו שימש כנציג הדתיים בעיריית רחובות, כדי לשמור ולהגן על מה

בנים, ובזה החשיב כל אחד מישראל, לפי שהוא שקול נגד אות אחת בתורה, ולזה היה כל התורה לפניו והיה יכול לכתבו בע"פ.

ועל זה רמז נמי רבי עקיבא במאמרו (יומא דף פ"ה ע"ב) **אשריכם ישראל ל לפני מי אתם מטהרים, רצ"ל שעל ידי שדבקים כל שישים ריבוא מישראל לאותיות התורה הק', על ידי כן זוכים אשר מי מטהר אתכם אביכם שבשמים, שזוכים לבוא לדביקות אמת בהבורא ית"ש, דקוב"ה ואורייתא חד.** והמשיך ואמר **ואומר מקוה ישראל ה', ובהמשך הכתוב שם כתיב (ירמ' יז, יג) כי עזבו מקור מים חיים את ה', והיינו שהרשעים המה מנתקים עצמם מהאות שלהם בתורה הק' ועזבו מקור מים חיים.** והאיש הישראלי אשר חפץ הוא להיות דבוק באות שלו בתורה הק', בהכרח שיראה רק טוב על ישראל, ואז יהיה האות שלו בשלימות, ויזכה לבוא לבחי' הטהרה בשלימות.

כאמור זהו עיקר ההכנה ליום טוב הק' הבא לקראתנו, שנקבל עלינו להוסיף אהבה אחוה ורעות על ידי שנראה אך טוב על כל איש מישראל. ולבקש מאתו ית"ש שנזכה לחלק בתורתו הק', ונוכל להוסיף עוד ועוד בלימוד התורה הק', כי אין לנו שמירה אחרת זולת עסק התורה, ובפרט בעת הזאת אשר כלל ישראל זקוקים לרחמי שמים מרובים בכל מקום שנמצאים, כשנתרבו וגברו עלינו חבלי משיח והצרות והרעות, עד אשר אין לנו שיור רק התורה הזאת, אשר התורה אגוני מגנא ואצולי מצלא (סוטה דף כ"א ע"א).

י"ה זכות אבות יגן עלינו, שלא ייבוש המעיין ולא יקצץ האילן, שנוכל לילך בדרכי אבות באותו הדרך אשר הורה לנו ולימד אותנו מרן אאדמו"ר זי"ע, ולהיות תמיד מעלין בקודש.

ויושפע שפע ברכות דלעילא על כל אחד ואחד, את אשר ישנו פה ואת אשר איננו פה, בברכה משמי שמי מרום, וטהר לבנו לעבדך באמת, והאר עינינו בתורתך ודבק לבנו במצוותיך, ומבקשים בלשון רבים והאר עיננו, כי יש לו לאדם ב' עיניים, להורות שאם יראה אך טוב על זולתו, שוב יוכל להתבונן באותיות התורה ויאירו לנגד עיניו. ויעזור השי"ת שנוכל

התריסים וכו', ואמר לבעה"ב, אם לא תסגור את החנות אני אעמוד בכל השבוע על יד החנות ואגיד לכל האנשים שרוצים להיכנס לכאן שלא יקנו בחנות שמחללת שבת. אך הלה שוב זלזל באבינו וכו'.

יצא אבינו לחוץ, והיו אז אנשים ברחוב שהלכו לבתי כנסת שונים, ואמר להם שימסרו כל אחד לגבאים בבית המדרש שהם מתפללים שם שקבלת שבת יבואו להתפלל כאן על יד החנות... ואכן כעבור כחצי שעה התחילו להגיע עוד ועוד אנשים להתפלל שם, וכשנוכח בעל החנות במה שקורה, ניגש מיד אל אבינו ואמר שהוא מוכן לסגור החנות. ותיכף ומיד ניגש אליו אבינו ברוב חיבה ואהבה, והלביש לו את הכיפה שלו, ונשקו במצחו, ואמר לו, אני מעריך אותך עד מאד, עכשיו אתה מצטרף לשושלת אבותיך שמסרו נפשם על קדושת השבת. וביקש ממנו שכשיצא כעת מהחנות ישאיר דלוק את החשמל והמזגנים וכו' שאסור לכבותם בשבת, ואם יארע לו נזק הוא ישלם לו הכל לאחר השבת. והזמין אותו ואת משפחתו לסעוד על שלחנו בשבת. וככה התקרב אותו יהודי ליהדות ולשמירת שבת.

אני זוכר עד היום, שמתחילה צעק עליו בכל התוקף, בקולי קולות, ואחר כך דיבר אליו דיבורים מלאים אהבה והערכה. ראו אצלו שכל רצונו הוא לעשות כבוד להקב"ה, והשתמש בכל פעם עם התכונה הנדרשת.

מרן שליט"א: רק באופן כזה אפשר להשפיע, כשמתכוונים לכבוד שמים...

בני המשפחה: בפעם האחרונה שהיה בחתונה בצאנז, אצל אחד מנכדי מרן שליט"א, היה אחר כך נרגש מאד, ואמר, הרי אחרי המלחמה היה מרן זי"ע בודד ויחידי, ממש בגפו, וכיום מונה חסידות צאנז אלפי משפחות, וזהו נקמה גדולה בדייטשן ימ"ש... הוא דיבר מזה כמה שבועות עם הרבה רגש...

הוא היה חוזר הרבה על מה שמרן זי"ע אומר פעם, שעוד יגיע זמן שיאמרו נתניה על יד קרית צאנז, ולא קרית צאנז על יד נתניה.

היה פעם הפגנה בעיר רחובות נגד חנות שמכרה חמץ בפסח רח"ל, ואמר אבינו בדרשה, שאם לא שורפים חמץ לפני פסח, שורפים אחרי פסח... ותקופה לאחר הפסח אירע שם 'קצר' ונשרפה החנות...

ישנם ממנו המון דברים שלא ידענו כלל... הוא מעולם לא סיפר, אנו רק שומעים מאחרים...

מרן שליט"א: כשיש יראת שמים, ובצירוף כח התורה... כשפגשתיו בהזדמנויות שונות, בעיקר בכינוסי מפעל הש"ס, הרגשתי תמיד את החביבות והחמימות האמיתית מעומק הלב...

והתעניין על שנותיו האחרונים וכו'.

בני המשפחה: גם לאחרונה ממש, כשכבר היה חלוש מאד מאד, היה ניגון שידעו שזה מעורר אותו... כששרו הניגון שמקורו מהגאון רבי אלחנן זצ"ל על ונראהו עין בעין בשובו אל נווה וכו', שאז היה כולו רגש ומוריד דמעות...

שנוגע ליהדות בעיר רחובות. ואבינו לא זז אז אף צעד בלי לשאול ובלי להתייעץ.

כשהתגורר בנתניה היה מגיע רבות לסעודה שלישית אצל מרן זי"ע בקרית צאנז, והיה עומד ומאזין לדברי תורה כחסידי נלהב, ובמוצאי שבת היה מעלה על הכתב את הנקודות ששמע ממרן זי"ע.

סיפר לנו אחד החסידים, שפעם דיבר מרן זי"ע נגד הישיבות התיכוניות, שהם אינם בגדר "ישיבה" וכו', ואבינו היה שם, ושימש אז כראש ישיבה שם, וכשמע הדברים זלגו עיניו דמעות כמים. ובמוצאי שבת נכנס אל מרן זי"ע ואמר שאחרי ששמע את הדברים החליט להתפטר מראשות הישיבה שם... אמר לו מרן זי"ע, חס ושלום, לא התכוונתי אליך, אתה פועל שם גדולות ונצורות, ותמשיך שם הלאה... ואכן הרבה תלמידים שלמדו אצלו שם באותן שנים מרגישים השייכות עד היום.

מרן שליט"א: אכן בתקופה ההוא יצאו משם תלמידים הגונים שהקימו בתים נאמנים לה'.

בני המשפחה: מכיר אנכי אחד מחשובי מרביצי התורה, ירא שמים מרבים ומתלמידיו של אבינו, שבבחרותו נכנס אל מרן זי"ע ואמר על כמה קבלות טובות שקיבל על עצמו בענינים שונים בעבודת ה'. ואמר לו מרן זי"ע שיעזוב הכל וישקיע כל כוחו בתורה שעליה אמרו חז"ל שמגדלתו ומרוממתו על כל המעשים, שילמד תורה, רק תורה... וכן עשה, ואכן זכה להיות בן עליה מופלג.

מרן שליט"א: זה היה הנוסח של מרן אאדמו"ר זי"ע תמיד...

בני המשפחה: אנשי העיר רחובות זוכרים איך היה אבינו חוזר בדמעות, בעיקר בשבת שובה, על ווארט ממרן זי"ע על הפסוק (ירמיה לא יד-טז) קול ברמה נשמע וגו' נהי בכי תמרורים רחל מבכה על בניה וגו' וישבו מארץ אויב וגו' וישבו בנים לגבולם, ותוכן הדברים לבאר כפילות הלשון, דמלבד הבקשה לשוב מארץ אויב מבקשים לשוב לגבולי הקדושה ולהתקרב אל אבינו שבשמים.

אבינו היה קשור בלב ונפש... היו מביאים לו בכל שבוע את גליונות הדברי תורה, ולמד אותם בעיון, והיה מסמן לו שם כל מה שהיה לו לחידוש והוראה.

מרן שליט"א: יש תשובה אליו בדברי יציב (יו"ד ח"ב, סי' רלג) בעניני אבילות.

בני המשפחה: הוא שלח את השאלה תקופה ארוכה לפני שהתשובה נכתבה...

מרן שליט"א: והשיב לו בתשעה באב...

בני המשפחה: בתחילת שנות רבנותו אירע מעשה, שבדרכו לבית המדרש בערב שבת הבחין במסעדה פתוחה, ונכנס לשם ואמר לבעה"ב שבעוד 10 דקות כבר שבת וצריך לסגור המסעדה, אבל הלה לא שת לבו ולא התייחס כלל. אמר לו אבינו בכל התוקף שכבר צריכים לסגור, והוא שוב לא התייחס, ופעם השלישית אמר לו הבעה"ב שלא יאמר לו מה לעשות, אבל אבינו השיב לו שכן יאמר לו מה לעשות, והתחיל בעצמו לסגור שם את

מדובר אצלו הרבנות ברחובות, אמר לו מרן אדמו"ר זי"ע שיראה להקים שם ישיבה. **בני המשפחה:** אכן זה היה הפעולה הראשונה הפעולה כשנתקבל כאן לרבנות, שהשיג תורם לקנות דירה ששם התחילה הישיבה... הוא רשם לעצמו הרבה קבלות כאשר נתקבל לרב, על סדרי לימודיו בכל יום וכו', ואחד מהדברים הוא הקמת הישיבה. הוא נסע הרבה לטובת הישיבה, ואחד שאלו שהרי הוא רב העיר ואיך נוסע כל כך הרבה עבור הישיבה. והשיב, שעיר שיש בה תחנת כח לחשמל, אזי גם כשהחשמל כבה באחד מן הבתים יכולים לתקן מיד ולהמשיך אורה, אבל בלי תחנת כח קשה מאד. וכן הישיבה היא תחנת כח להשפיע אורה על כל העיר, ונמצא שכשאני נוסע לטובת הישיבה אני נוסע לטובת העיר... וספרו עוד על יראת השמים המופלגת, התלהבותו בתפילות והשפעתו על הכלל כולו, וציפייתו לגאולה ולהתגלות כבוד ה' וכו' וקם מרן ואמר המקום ינחם וכו'.

בשנים האחרונות כשנערך קמפיין לטובת ישיבתו, כתב מרן שליט"א מכתב המלצה, ואבינו הרגיש אז הכרת טוב, ולמרות חולשתו הגדולה התיישב לכתוב כמה שורות מכתב תודה למרן שליט"א, ולקח לו כשעה לכתוב זאת... זה היה אחד המכתבים האחרונים שכתב בעצמו. **מרן שליט"א:** הוא כתב לי התואר 'ידידי' שזה בוודאי אמת, וככה הרגשתי אצלו תמיד. חבל על דאבדין... עכשיו הוא יבקש ויתפלל מלמעלה. מובא בספרים דבמה שעוסקים בהאי עלמא זוכים לעסוק גם בעולם העליון (עי' זוה"ק, פרשת בהעלותך, ח"ג דף קנב, א). ואם הוא עסק בריבוי כבוד שמים וקירוב רחוקים, בוודאי יעורר זאת גם מלמעלה. הוא יעורר מלמעלה "ברכת כהנים" עם כל הפירושים, ברוחניות ובגשמיות... הוא ישפיע מלמעלה טובה על המשפחה, על העיר ועל כלל ישראל. **בני המשפחה:** כשהגיע לרחובות היו לו המון קשיים בהקמת הישיבה... **מרן שליט"א:** הוא אמר לי כמה פעמים שכאשר היה

בחצרות קדשינו

קביעין כן תהוון בהנהו חבורתא

מעמד הגשת הקוויטל של אנ"ש מכל רחבי תבל בחג מתן תורה

ע"י רשת כוללי האברכים "מרכז התורה" - כתב התורה של מוסדותינו הקדושים

אנשי שלומנו בארץ הקודש ובחול, ואהבי תורה ולומדיה, יזכו אף בשנה זו, ביו"ט שבועות הבא עלינו לטובה לקוויטל של אנ"ש מכל רחבי תבל, ספר 'תמכין דאורייתא', שיוגש אל כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ברגעים המרוממים בשוה"ט דנעילת חד השבועות הבעל"ט. בקוויטל יירשמו לזכרון טוב ולהיפקד בדבר ישועה ורחמים בהאי עידנא דחדוותא, בשעה שהמלך במסבו יופיע ביקרו, כל אנשי שלומנו היקרים מכל קצוות תבל, הידידים הנאמנים כאיש אחד בלב אחד, התומכים מידי חודש בחדשו בסכומים נכבדים, ב-400 עמלי התורה והוגיה בטהרה, הלומדים במרכז התורה הגדול של חצר קדשנו, בעיר מלוכה קרתא קדישא הדין. עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר, ימלא ה' כל משאלות לבכם לטובה ולברכה, אין מזאל האבן געפוילט אלעס גוט'ס! המעוניין לזכות ולהצטרף להיות מתמכין דאורייתא, ובכך להיות רשומים בספר 'תמכין דאורייתא', או המעוניין להיות בין עמודי התווך, שותפי יששכר וזבולון – יפנו אל מוה"ר יודל שפירא הי"ו, בטל': 054-8422012. יזכו המה לברכת הקודש לסייעתא דשמיא בכל אשר יעשו ויפנו, ויראו בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות ולא תמוש התורה מהם ומזרעם ומזרע זרעם עד עולם.

ערב קבלת התורה

ה'עלייה' ש"שפע חיים ורחמים" נותן לקהל אנ"ש: בשורה אדירה ומטלטלת: סכום ההלוואה עולה!

בימים הקרובים זה קורה: לאחר שבע שנים של 'בנה ביתך', סכום ההלוואה עולה בסייעתא דשמיא: מהיום – זוג ששני הוריו זכאים, מקבל הלוואה בסך של 360,000 ₪, שזו עלייה דרמטית.

הלוואה זו מכונה "הלוואת נחת", משום שהלוואה זו מקבל זוג שבוחר לרכוש דירה בפריפריה במחירים שעדיין ניתן למצוא, עד 900,000 ₪, ובכך הם גורמים נחת להורים בכך שלא מכבידים עליהם. הכספים לתוספת זו הם מקרן מיוחדת "בית יצי"ב", מתוך מטרה להגשים ככל היותר את שאיפתו של כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק זי"ע, כפי שכתב בצוואתו לגבי

מקיפה לבירור כל הנושא מכל צדדיו עד שמתקבלת תמונה בהירה ומענה נהיר וברור כשמלה.

בכרך זה שהוא כרך החמישים כאמור ניתוסף לבקשת רבים מפתח כללי על כל החמישים כרכים המכיל קרוב לארבע מאות עמודים כאשר לעיני המעיין נפרס מחזה מרהיב של בקיאות ועמקות בכל חלקי התורה מהתבוננות בעמודי המפתח מתברר כי רוב השאלות בחלקי הספר הם בחלק חו"מ ואבהע"ז שבשו"ע כשחלק גדול מהשאלות נשאל המחבר שליט"א מרבנים ויושבי על מדין וגדולי ומאורי הדור שהריצו אליו אגרותיהם בשאלות שהגיעו לפתחם, העיון במפתח זה הוא כספר מוסר על כל אחד עד כמה ניתן להגיע ע"י שקידה והתמדה בתוה"ק ביגיעה עצומה בימים כבלילות והעוסק בתורה בסתר תורתו מכרזת עליו בחוץ.

נציין כאן טעימה בעלמא מקצת מהשאלות הנידונות בכרך החדש:

חלק או"ח - המציא תוכנה יהודית בחברה מסחרית ומכירת מניותיו נמכרות שיתכן שיקנו זאת יהודים או גויים גם בשבתות ויו"ט; האם מותר להיות מורכב על גופו בשבת א.ק.ג. הולטר הרושם פעימות הלב, והאם גם לצאת בו במקום שיש עירוב או אין עירוב.

חלק יור"ד - אדם הנמצא בבית האסורים בשנת השביעית ששם הפירות או הירקות הם בהכשר הרבנות - היתר מכירה האם צריך או מותר לו להחליפו במוצר אחר והאם יב"ז חשש ספיחין; פירות שלא חל עליהם עדיין קדושת שביעית או של ערלה וכלאים האם יש ענין להפקירם בשביעית או להזהיר שלא יקחו בנ"א להם.

חלק אהע"ז - בענין היתר מאה רבנים למורדת; עולה מרוסיה הציע את עצמו לעבוד במטבח וטוען שהוא יהודי לסמוך עליו מחשש בישול עכו"ם; מעוברת או מינקת מעכו"ם אי מותרת להינשא תוך הזמן, האם גם בעכו"ם שייך איסור זאת.

חלק חו"מ - כשכותבין פרוזבול האם יש מצוה להשאיר חוב אחד לקיום מצות שמיטת כספים; האם מותר לבעה"ב או למעביד לשכנע עובד או פועל אצל אחר לעבוד אצלו או יש בזה דין עני המהפך בחררה; עשו שיפוץ במוסד קודש והפועל השאיר בחלונות סורגים בולטים ברה"ר שגרם נזק גדול לעוברים ושבים האם ומי חייב לשלם הנזק. ועוד כהנה וכהנה

שואלים הלכו בו מאין המרץ הבלתי נדלה להוציא לאור חמישים כרכים שו"ת מלאים מזן אל זן בבירורי הלכות ועוד היד נטויה לאורך ימים כהנה וכהנה התשובה בפני המחבר הכל מכח העידוד התמידי בימי בחרותי ושחרותי מרבו המובהק כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק זי"ע

הלוואות זולות ובעקבות מחירי הדיור, מתעדכנים עוד כי ההלוואה הקיימת עד היום, 300,000 ₪, תינתן על דירה שמחירה לא עולה על ה-1,200,000 ₪. הרוכשים דירות יקרות יותר, יקבלו הלוואה בסך 90,000 ₪.

במפעל החסד "שפע חיים ורחמים" ניכרת היערכות המלווה בהתרגשות רבה לקראת העלאת ההלוואה. "אין לנו כמובן כסף מיותר" - אומר הרב אריה ליבוש רייך שליט"א מנהל מפעל החסד שפע חיים ורחמים - "אבל מחירי הדירות מאמירים ועלינו להתאים את עצמנו. ב"ה עד היום זכינו לראות סייעתא דשמיא וחסדי שמים מרובים, ממש נסים, ויכולנו לעמוד בהלוואות הענק, ואי"ה יהיה כך גם בעתיד. תמיד שאפנו לתת גם מעבר לגבול וליכולת, ולכן גם כעת בגלל צורך השעה אנחנו מעלים את הסכום באופן דרמטי בתפילה שהקב"ה יהיה בעזרנו גם בזאת".

"וחמישים עליו"

שו"ת ישיב יצחק חלק חמישים ומפתח כללי לפי סדר ד' חלקי שו"ע על כל החמישים החלקים מאת הגאון רבי יצחק שמואל שכטר שליט"א

בשמחה ובהתרגשות מיוחדת נתקבלה הידיעה באהלי תורה והלכה על הופעת לאור עולם של הכרך החמישים של הסידרה הודעת שו"ת ישיב יצחק על ד' חלק השו"ע מאת הגאון הנודע לשו"ת רבי יצחק שמואל שכטר שליט"א דיינא רבא דקהלתנו הק' וראש כולל ש"ס במרכז התורה, ונספח אליו כלול בהדרו ספר מפתח לפי סדר ארבעה חלקי שולחן ערוך על כל החמישים החלקים [מפני ריבוי הכמות הועבר מפתח כללי על ערכים לחלק נ"א "הושיעה נ"א" בעזהש"ת]. הספר החדש מהווה המשך לס"ג הכרכים הקודמים אשר כוללים בתוכם 14 כרכים שהו"ל הגאון המחבר שליט"א על ד' חלקי שו"ע, מלבד מ"ט כרכי השו"ת, ועכשיו מופיע ברוב יקר וגדולה ספר השו"ת חלק הנ' כ-700 עמודים אשר מרחיב את המדף המכובד לשישים וארבעה.

באמת אמרו הרוצה להרחיב אופקים ולרומם המושגים יטולל ידיו כרך מסידרת השו"ת בו כלולים בירורים מקיפים בהלכה בכל מכמני השו"ע רבות שאלות חמורות באבהע"ז וחו"מ אשר מצפון ומים וממזרח וממערב את המחבר שליט"א יום ים ידרושון לפתוח שער"י תשובה להאיר העינים לדעת המעשה אשר יעשו בשאלות המתחדשות כאשר רבנים נודעים היושבים על מדין מנהיגי עדות נערצים ורבני קהילות נודעים מוציאים בהמחבר שליט"א כתובת לבירור מקיף בנוי לתלפיות על אדני השו"ע והפוסקים המהווה כעין אינצקלופדיה

מתוך בריות גופה ונהורא מעליא ולהמשיך במלאכת הקודש ברוב עוז ואונים, אכ"ר.

ל"ג בעומר בישיבתנו הק' 'שפע חיים' צאנו בני ברק
ימים נעלים עברו על תלמידי ישיבתנו הק' 'שפע חיים' לצעירים בבני ברק, בימים הסמוכים ליומא רבא "ל"ג בעומר".

ביום ל"ג בעומר לאחר סדר לימוד לפנה"צ עם ההרגשות הנעלים דליל ל"ג בעומר במחיצת הקודש של כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א במעמד ההדלקה והשוה"ט, התכנסו תלמידי הישיבה לחבורה כללית, בה ניגנו ניגוני דבקות והתעוררות.

במהלך החבורה נשמעו דברי התעוררות מפי המנהל הרוחני הרה"ג רבי יעקב מרדכי רייך שליט"א שהאריך בגודל מעלת היום.

לאחר לגימה שמקרבת הלבבות פצחו כלל התלמידים בריקודין קדישין לכבוד היום - לכבוד התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זי"ע ולקול צלילי זמר גאתה השמחה למאוד.

ביום חמישי פרשת במדבר העעל"ט, לאחר שעות רצופות של עסק התורה בשעות לפנה"צ, יצאו תלמידי

אשר באש אהבתו הבערת לתוה"ק ולומדיה ישגה תמיד לייקר ולכבד השוקדים על תלמודם, הרי בראותו המחזה הנהדר של שקידת והתמדת התורה של המחבר לא זז מחבבו וחיבה יתירה נודעת לו לכבדו בשער בת רבים כידוע לכל המסתופפים בצילו, חמין ושמן שסך לו רבו בימי חורפו הם שעמדו לו מאז ועד הלום ולאורך ימים טובים בעזה"ת.

כאשר יסד כ"ק מרן זי"ע את כוללי השי"ס שיועדם ומעלתם לגדל דור של ת"ח הבקיאים בש"ס וד' חלקי שו"ע על בוריין נמנה המחבר בין ראשוני הלומדים בכלל וכשעמד המחבר לפניו בכור המבחן, ובראותו עתידו המזהיר בעולם התורה וההלכה הדריכו במעגלי צדק, ומכאן דרכו המיוחדת של המחבר בבירורי הלכה, כשכ"ק מרן זי"ע הדריכו בדרך עריכת התשובות להלכה, להתחיל ממקור ושורש הדברים מגמ' ראשונים ואחרונים וטושו"ע והדגיש במיוחד לא לסמוך על קיצורי דינים רק לעמוד על מקור ושורש הדברים ורק באופן זה יכולים להגיע לעמק וחקר דבר לאמיתה של תורה.

ברכת עולם התורה נתונה להמחבר שליט"א יהי ה' עמו לזכות את הרבים ממעינותיו הברוכים ויוסף לישב בבית ה' באהלה של תורה לאורך ימים ושנים טובות

בית המדרש וכוללי האברמים דחסידי צאנו לונדון יצ"ו

מיסודו של כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק זי"ע בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א

והריקותי לכם ברכה עד בלי די

יצח"ק ירנן לקל חי, בשיר ושבחה נודה בתוך אמוני, תבענה שפתינו תהלה בהוקרה כיאות וכראוי צדקה וחסד מרבה ברוב אונים ואומץ, להרמת קרן התורה והתפלה בבית מדרשינו עושה במרצ חכמת אדם מאיר פניו לשבחה, משליך נפשו מנגד ברוב אונים וכה, למען הכוללים להמציא טרף ומנוח קשר עליון לאורייתא אדוק, תומך תורה ולומדיה רב חלקו וחבלו לחזק, כמעין הנובע בבארות יצח"ק זכאן חלקו להרחבת גבולי הקדושה במגדל מעון, להרמת כל קדשי קהלתנו הק' ביתר שאת ויתר עז על זאת שבחו אהובים ונריע, רודף צדקה וחסד בהשכל ומדע, לקמחא דפסחא דקהלתנו להשביע לבו פתוח לכל דורש ומבקש בכל צעד ושעל, ויען יצח"ק בתבונה והשכל, בטוב לבב עפרות זהב להחזיל ידיו אמונים בכל מידי, רב פעלים איש חי, יעידון פירותיו המתוקים באהבה ומסירות אין קץ לכל מידי גילה וצהלה בעת הזמיר הגיע בשמחה ותענוג, נקדם בכוס מלא ברכה מזוג, מקרב לבבנו בשירים נארוג

מוזלא טבא וגדיא יאה, משמי מרומי עילאה, מתוך רוב שמחה וחדוה נעלה, אל מעלת כבוד האי גברא יקרא, ראש וראשון לכל דבר שבקדושה, במדה מרובה וגדושה, רחים ומוקיר רבנן ואיהו גופ' צורבא דרבנן, מוכתר בנימוסין הרבני הנגיד הנכבד והמרומם

מוה"ר יצחק זעליג רייך שליט"א

עמוד התווך ובריה התיכונ דקהלתנו הק'

לרגל שמחת נישואי בנו היקר והחשוב, המופלג בתורה ויראת שמים, מעוטר במעלות ומדות הגונים

החתן אלחנן נ"ו עב"ג הכלה החשונה תחי' בת הרבני היקר מוה"ר חיים משה ערליך שליט"א

והברכה אחת היא לאביו הדגול הרה"ח ר' אליעזר רייך ה"ו - מראשי וחשובי קהלתנו הק'

סל מלא ברכות תרנן לשוננו, שירות ושבחות לרוב יזלו מפינו, באשר עת הזמיר הגיע בגבולינו יאה רעוא שהזיווג יעלה יפה יפה בכל המובנים, לבנות בית נאמן בישראל מוצקת יסודות איתנימ מזלם יעלו ויצמחו ברוב חדוה ועוז, דבר בעתו ביום החמישי ביתר עז, לסדר "כה תברכו" נעלוז נעימות יושפע בעת משוש וגיל, בכל צעד ושעל, יזל כטל, משמי מעל, בהני תלת מילי די תלי במזל טבון וקשוט, יברכך בבנים עוסקים בתורה ומצות באש לוחט, יברכך בחיי ומזוני והצלחה בכלל ופרט ועושר ואושר בהרחבת הדעת יגדלו ויפרחו, רב נחת ושמחות יושפע בביתם ארובות השמים נפתחו במעשה הצדקה והחסד יזרע יצח"ק לרוב, וביחד עם ב"ב לראות תענוג דקדושה ולהתברך בכל טוב

הלא כה דברי המברכים ברגשי כבוד וחוקרה
הגבאים והמתפללים ראשי ואגרי וקהלת הכוללים

והתעלות בדיבוק חברים. איתם עמם התלווה הרב דוד זלמנוביץ שליט"א ר"מ בישיבה.

בצהרי יום השישי בהגיעם למקום הוגש סעודת טועמיה בהרחבה. תפילת ליל שב"ק התפללו בחצר הבית בבחינת 'בואו ונצא השדה לקראת שבת מלכתא', כשאף זימרו בעת תפילת קבלת שבת את הזמר 'בר יוחאי' כראוי כשנמצאים בקרבת התנא האלוקי רשב"י.

לאחר התפילה החלו בזמירות שבת וקידשו על היין והגישו לשולחן מאכלי שב"ק בטוטו"ד, כשבכל מהלך הסעודה הנעימו בניגוני שבת.

במהלך הסעודה אף האריך בדברים הר"מ הרב דוד זלמנוביץ שליט"א, ונתן שבח לבחורים שעזרו וסייעו למען השבת.

לאחר הפסקה קלה התיישבו כל בני החבורה לאסיפת מרעים - באטע שנמשך עד לאחר השעה 4.00 לפנו"ב, בשירות ותשבחות לנותן התורה.

כמעשהו בראשונה בליל שב"ק כן מעשהו בשניה ביום השב"ק, כאשר התפילה עברה בהתרוממות הרוח, וכן סעודתא דעתיקא קדישא, במהלך הסעודה נשא דברים הבה"ח החתן אריה לייב שטרן נ"י

בעידן רעוא דרעוין זימרו הרבה ניגוני ערגה וכיסופין, כשהרב דוד זלמנוביץ שליט"א מעורר לבב בחורי החמד במשנת רביה"ק הר"א זי"ע בספרו הק' נועם אלימלך.

לאחר תפילת ערבית והבדלה יצאו הכל בצוותא חדא לשפוך שיח אצל התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי במירון.

פיות הבחורים מלאים שיר וקול תודה למנהלי היכלי התורה והחסד שארגנו את השבת הנפלא, ולכל הבחורים העוזרים והמסיעים למען יצא דבר נאה ומתוקן תשוח"ח.

מהנעשה ונשמע בישיבתנו הק' "שפע חיים" באלעד

החל מתחילת זמן הקיץ ניכרת התחדשות וחזוק של לימוד התורה ביגיעה עצומה תוך כדי חזרות חוזרות ונישנות על כל תלמודם במשך השנה, וגם לרבות סדרי הישיבה ביום השבת באופן קבוע דבר המביא תועלת גדולה לשאיפה לקרבת אלוקים, הן בסדרי הלימוד, והן בסעודה שלישית בצוותא חדא בהתעלות רוחנית, מה שנותן רישומא דקדושא לכל ימות השבוע.

כמו כן ניכרת השקעה מיוחדת בימי הספירה, כשלקראת יו"ט שבועות יצאו בהנהלה הרוחנית במבצע מיוחד 'בהיות הבוקר', לחיזוק ועידוד הבחורים לעסק התורה קודם התפילה בנעימות וברציפות,

הישיבה הי"ו וצוות הישיבה שליט"א בהסעה מאורגנת לעבר 'אתרא קדישא מירון'.

הנסיעה עברה על הבחורים הי"ו בהתרוממות מיוחדת, כהכנה דרבה לתפילות בציון המצוינת ונשמעו דברי התעוררות מפי המשגיח הרוחני הרה"ג ר' יהודה ברנסדורפר שליט"א, שעורר על נקודות לתפילה בהזדמנות קדושה זו.

כן נשמעו דברים מפי הר"מ הרה"ג ר' אהרן יוסף הלברשטאם שליט"א בגודל הענין לעורר התשוקה והרצון לעבודת השם במשנת רשב"י.

לאחר שחילקו מיני טעימה ירדו הבחורים לעבר הציון הקודש והתפללו בצוותא חדא תפילת מנחה בהתעוררות, ולאחר מכן נאמרו פרקי תהלים ברגש והתעלות.

לאחר שכאו"א שפך ליבו בהשתפכות הנפש בציון הקדוש, יצאו הכל אל חצר המערה, שם פצחו בריקודין בזמר בר יוחאי ואמר ר' עקיבא עד שקשתה עליהם הפרידה.

מכאן נסעו לעבר ציון התנא הק' ר' יהודה בר עילאי זיע"א שם שוב נאמרו פרקי תהלים, לאחר מכן הוגשו לבחורים הי"ו סעודה ערוכה אשר הוכן מבעוד מועד ע"י הנהלת הישיבה בהרחבה להשביע נפש שוקקה.

כאן התיישבו הבחורים הי"ו לחבורה ברחבה שמחוץ לציון הק' בהתעוררות והתלהבות עם ניגוני כיסופין וערגה, במהלכה נשמעו דברים מפי הר"מ הרה"ג ר' אברהם שמעון מאשינסקי שליט"א שעורר בדברי התעוררות ובהלכה למעשה בענין 'שמירת עיניים' במיוחד לעת הזאת, אור ליום כ"ו אייר "יסוד שביסוד". לאחמ"כ חזרו הבחורים הי"ו להיכל הציון הק' לתפילת ערבית בהתעוררות מיוחדת, כאשר לפני העמוד ניגש הר"מ הרה"ג ר' חיים יעקב גרוסברגר שליט"א.

במהלך הנסיעה חזרה לישיבתנו הק' נשמעו דברים מרתקים מפי ותיק הרבנים בישיבה, הרה"ג ר' מנחם ברגר שליט"א, שהודה מקרב הלב על הנסיעה המרוממת ועורר בגודל תשוקת החכמים ללימוד התורה.

כן הוזכר לטובה העסקן הנמרץ הר"ר יוסף יצחק יעקבוביץ הי"ו שדאג להוצאות הנסיעה ועל התמסרותו בכל עת לכל צורכי הישיבה.

הבחורים הי"ו ורבני הישיבה שליט"א חזרו עם מטענים רוחניים גדולים המסייעים להמשך דרכם בעבודת הקודש.

שבת התאחדות לתלמידי ישיבת היכל התורה

לקראת שבת קודש פר' במדבר העל"ט יצאו תלמידי ישיבת היכל התורה פעה"ק לשבות בשבת קודש במושב ספסופה שבצפון לשבת התאחדות

לחבילה החודשית של "שפע שמחות"

מבית "שפע חיים ורחמים" מצורפים החודש:

התקנון המחודש, והגיליון הפופולארי "שפע" - גיליון ד'

בשורה טובה נוספת מבית "שפע חיים ורחמים" מגיעה בימים אלה אל בתי אנ"ש יחד עם ה"שפע שמחות" החודשי: התקנון החדש לחודש סיוון תשפ"ב. זו המהדורה הרביעית של התקנון ובאה לשפר ולהקל על הציבור באופן דרמטי את הדרך לקבל את ההלוואה ואת היעד: קורת גג.

תקנון מעודכן ומשודרג זה מטרתו להקל על הציבור ולתת את מגוון האפשרויות והאופציות לקבל הלוואה, וחובר בשימת לב מיוחדת לאור ניסיון עשיר מהשטח, באוזן קשבת לרחשי ציבור אנ"ש ובנפש חפצה להביא לפיתרון בעיות בכל התחומים ובכל מה שאפשר.

התקנון דגן מתייחס כמעט לכל המקרים והאופציות שהתעוררו בשנים האחרונות מאז הוקם 'בנה ביתך', ובא להקל ולרווח ככל האפשר. נזכור: מטרת "שפע חיים ורחמים" היא לקיים את צוואת הקודש שלכל זוג צעיר יהיה קורת גג משלו. לשם חותרים במפעל החסד ואת היעד הזה הם מבקשים להשיג בס"ד. "נכון, מדובר בכספי צדקה, ולכן חייבים לשמור על הכספים האלה בשמירה מרובה לבל ילך לאיבוד, אבל בד בבד איננו שומרים את הכסף לעצמנו כמובן. הוא שלכם ובשבילכם. ולכן יש כאן יחס ותשומת לב למחירי הדירות שהתייקרו ולעוד עשרות נושאים שהיה עלינו לעדכן בשביל להקל על אנ"ש לקבל את ההלוואה" – אומר מנהל מפעל החסד שפע חיים ורחמים, הרב אריה ליבוש רייך שליט"א.

הבשורה הגדולה בתקנון היא כמובן הגדלת ההלוואה מקרן "בית יצי"ב", שבא להגדיל את הסיוע למי שבחר לרכוש דירת מגורים זולה בפריפריה. זו בשורה משמחת מאוד שמיועדת להקל עוד יותר לזוג הצעיר שקובע את ביתו בעיר קצת רחוקה (כמו אברכים רבים), ובאה להוקיר ולהעריך את הזוג על כך שמקל גם על ההורים שעליהם רובץ עול כלכלי גדול גם כך.

*

בנוסף לכך, בגיליון הרביעי של העלון החודשי החדש "שפע" מבית היוצר של "שפע חיים ורחמים", חומר מגוון ומרתק המסקר את ערכי הצדקה והחסד הספוגים בפעילות של "שפע חיים ורחמים", מידי יום ביומו.

במדורים החדשים אנו מוצאים סיקורים מרתקים כדלהלן: 28 שנים לאחר ההסתלקות; איזה גילוי פלאי אנו מוצאים בקטע שמפורסם כעת לראשונה? מדוע הצדקה ל"שפע חיים ורחמים", היא צדקה שאין למעלה ממנה? מדוע רצה המלך פלוני לתלות את הבכיר ביותר

וזהירות שלא לשוחח כלל קודם התפילה, כשמידי פעם בפעם נערכים הגרלות על סכומי כסף לטובת המתמידים, ומתוך שלא לשמה בא לשמה.

ביום ל"ג בעומר התקיימו סדרי הישיבה ביתר שאת ועוז. בשעות הצהרית לאחר סדר רצוף אהבה נערכה הדלקה ברחבת הישיבה, כשזכות ההדלקה נמכרה בסכום של 420 שעות רצופות של לימוד התורה"ק, עד לט' תמוז הבעל"ט יומא דהילולא רבא דמרנא ורבנא כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק זי"ע.

כמו"כ קבוצה של ל"ג בחורים קיבלו ע"ע ללמוד 200 שעות בזמן קצר, וכובדו ליצוק שמן למדורה.

לאחר ההדלקה המרוממת רקדו הבחורים נ"ו יחד עם רבני הישיבה שליט"א לקול צלילי כלי זמר והשמחה גאתה עד מאד. לאחר מכן נערכה סעודת הילולא בהרחבה גדולה. הבחורים נ"ו חזרו לתלמודם עד לסוף היום הגדול מתוך תפילה שתורתנו מגן לנו.

ביום חמישי כ"ה אייר העעל"ט יצאו תלמידי הישיבה לנסיעה למירון לשפוך שיח, על אם הדרך נעצרו בצינונו של חבקוק הנביא שם נ שאו תפילה נרגשת וניגנו שם שירות על חזוק באמונה כפי שאמר הנביא חבקוק 'וצדיק באמונתו יחיה'.

לאחר מכן הגיעו לציון התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי זי"ע, שם התפללו תפילת מנחה ואמירת תהילים ומעריב בהתעוררות גדולה.

בסיום התפילה נסעו לקבר חוני המעגל בחצור שם נערכה חבורה כללית, לאחר שירות ותשבחות נשא דברים המנהל רוחני הרה"ג רבי אברהם חיים פרנקל שליט"א על יקרת האוצר שנתן לנו הבורא, וכל דבר אף שנראה בעיני בשר ודם קטן ואינו חשוב, אולם בשמים ממעל מאיר באור יקרות, והוסיף בזה עובדות מצדיקי הדורות.

כינוס מיוחד לקראת זמן מתן תורתנו נערכה בהיכל הישיבה ביום ג' סיון העעל"ט, כהכנה ליום הגדול והנכבד יום קבלת התורה, במהלך הכינוס נשא דברים הגאון רבי שרגא פאביל וויינברגר שליט"א רב קהילת 'ישועות משה' ויזניץ באלעד, במהלך הדברים חידד את המתנה טובה שזכינו להיות עם הנבחר ממתן התורה ועד היום, ואנו משועבדים לעבודת הבורא בכל זמן ועידן, וע"כ צריכים אנו לשים לב ונפש לקנות קנין נצחי בתורה ותפילה ביו"ט שבועות, שישפיע התעלות לכל ימות השנה.

בתחושות של התעוררות וקבלות טובות לימים הקדושים יצאו הבחורים נ"ו לעשות רצון אבינו שבשמים. מפי הבחורים וצוות הישיבה נשמעו ברכות תודה שבח והלל להנהלת הישיבה הי"ו הפועלים ועושים ללא לאות לטובת בחורי החמד שיוכלו לשבת באהלה של תורה בהרחבה.

שלם של חתונה. אשר על כן פונה מוה"ר ישראל גולדשטיין הי"ו – מנהל מפעל "אחים לשמחה", בקריאה של חיבה לכל בעלי השמחות של החודשים הקרובים, חתונות, בריתות, בר מצוה וכדו', לעשות שמחתם שלמה על אדני מצות הכנסת כלה, כאשר בשעה שעורכים את השמחה, יעניקו לכל הפחות 10 מנות בשמחת חתונה שמתקיימת באותם ימים, לחתן או כלה ממשפחה שנמצאת במצוקה כלכלית לא קלה. עניין זה של מצות הכנסת כלה פשוטה כמשמעה, ידועה סגולת וגודל יקרתה מקדמונים. הנה לדוגמה מה שכתב בערוך השולחן (יו"ד סי' רמט סקי"ז): "להשיא בתולות יתומות עניות או בת ת"ח עני, המה מהצדקות הגדולות, ולכן גבאי צדקה כשיש בידם לעשות כן, אין לך צדקה גדולה מזו, לשמח לעולם נפשות עגומות". אשר על כן הוקמה מחלקה מיוחדת בשם "משמח", כאשר בתרומת 720 ₪ נוטלים חלק בעשר מנות בחתונות אלה. כדי לזכות במצוה רבתי זו ניתן לפנות אל מוה"ר משה קלוגר הי"ו, אחראי אגף 'משמח' במפעל "אחים לשמחה" – 055-6764291, ובכך יזכו המחוננים לעשות צדקה וחסד בימי שמחתם, שבועדי תביא שפע רב ברוחניות ובגשמיות לבעלי השמחות ולכל משפחותיהם.

ביום השבת שישו ושמחו כמקבלי מתן נחליאל

סדרי לימוד מיוחדים בערש"ק ובש"ק ע"י 'בחצרות החיים'
ברוב שמחה וחדווה שמחים בארגון החבורות 'בחצרות החיים' לבשר לכלל בחורי אנ"ש בכל מקומות מושבותיהם, כי לאור בקשת קודשו של כ"ק מרן שליט"א לראשי והנהלת 'משכני' ו'בחצרות החיים' לערוך סדרי לימוד מיוחדים בערב שב"ק ובשב"ק בשבתות הקיץ, לבחורי החמד לנצלם כראוי. לאור זאת באסיפה מיוחדת שהתקיימה בראשות הגה"צ אב"ד קהלתנו הק' בארה"ב וראש הישיבה

בממלכתו? כמה מהאברכים שנישאו בשנה האחרונה הצטרפו ל'בנה ביתך', בימי ההצטרפות? איפה כתוב בצוואה שרק מי שנותן – מקבל? על מה ולמה היה כל כך נסער הגבאי מרחמסטריווקא? ממה הוא מתפעם? כיצד יכול יהודי שלא לדעת את 'מספר הטלפון' של הקב"ה? ובמה זה קשור אלינו? מתי רצה כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע להקים את 'קרית צאנז' ב...ברזיל? הגיליון כאמור מחולק בבתי אנ"ש, והוא רווי בחומר מרתק ותורני ברוח ערכי הצדקה והחסד של "שפע חיים ורחמים".

**14 משפחות שילדיהם נישאים בתקופה הקרובה
נמצאים במצב כלכלי סבוך מאוד;
"אחים לשמחה" יוצא במסע חובק עולם לעמוד
לימינם, במסגרת המיזם "משמח"**

בשיעור חומש ורש"י, פרשת לך תשל"ה, אמר כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק זי"ע שהיה נהוג לפנים בישראל שביום שעשו החתונה לבניהם, הכניסו לחופה גם כן בן עניים ת"ח. לאור דברות קודש אלו יצאו בתקופה האחרונה במפעל "אחים לשמחה" במיזם הייחודי 'משמח', על משקל מ"ש חז"ל: אם אתה משמח את שלי אני משמח את שלך, במסגרת זו מסייעים למשפחות במצוקה כלכלית קשה. מלבד הפעילות הרגילה של "אחים לשמחה" שבהוראת כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א ובהכוונת הגה"צ אב"ד קהילתנו הק' בארה"ב וראש הישיבה שליט"א – יו"ר "אחים לשמחה", התרחבה לקהילות אנ"ש בכל רחבי ארץ ישראל, פועלים ב"אחים לשמחה" גם לטובת המשפחות שנמצאות במצב כלכלי קשה במיוחד ונרתמים לעזור להם בכל הכוח. בתקופה הקרובה, בחודשים הקרובים מדובר על 14 משפחות שכאלו, שהשאיפה במפעל "אחים לשמחה" היא לסייע לכל משפחה כזאת בכלל-הפחות לילה

גליון זה נדבת

ידידנו הנכבד והנעלה, יקר שבערכין

הר"ר ישראל הרשקוביץ הי"ו

אב"י בויליאמסבורג

לרגל השפחה השרויה בפעונו בפז"ט
שפחת הולדת הבת תחי'

וברכת פזל טוב

לאביו הרה"ח ר' פנחם פנדל הי"ו - בארא פארק

ולזקיני הגאון רבי שלמה שליט"א

אב"ד האליין פאנסי

אך ששון ושפחה ישכון באהלו תפיד
פתוך סיד"ש ושפע רב לעלמי עלמיא

גליון זה נדבת

ידידנו הנכבד והנעלה, יקר שבערכין

הר"ר פנחם זאב פרידמן הי"ו

אב"י באלעד

לרגל השפחה השרויה בפעונו בפז"ט
שפחת הכנס בנו כפר חיים אלישע נ"י
לנועם עול תורה ומצוות

וברכת פזל טוב לחותנו

הרה"ח ר' שפחה דוד ווקסמן הי"ו - פעיה"ק

ולעילוי נשמת אביו

הרה"ח ר' יצחק ז"ל ב"ר משה ע"ה

חוצר"ה

בחורי אנ"ש אשר ישתתפו בסדרי הלימוד המיוחדים בכל שבוע עד לשב"ק פר' בלק י' תמוז למחרת יומא דהיללא רבא. ההגרלה תכלול זכויות על ספרי קודש, מלגות, כובע, גלאטע בעקיטשע.

הגרלה זו תיערך בע"ה ביום ה' ט"ו תמוז הבעל"ט, לכלל התלמידים ששמותיהם יועברו ע"י ההנהלה הרוחנית של כל ישיבה. וכן לבחורי החבורות שנרשמו מידי שבוע.

שמות הזוכים יפורסמו בעזהשי"ת בכל שבוע בהיכלי הישיבות, בריכוזי אנ"ש ובקול צאנז.

מ'בחצרות החיים', מבקשים ע"ג במה זו, להודות בשמם של צוותות הישיבות, ההורים ובעיקר בשמם של מאות הבחורים, להנהלת ארגון 'משכני' ולעומדים בראשה הני תרי צנתרא דדהבא הרה"ג ר' מרכי ווידער שליט"א מארה"ב והרה"ג ר' יוסף שלמה גרליץ שליט"א על פעלם הרב יזמתם הברוכה, ועזרתם המרובה למען הוצאות חלק נכבד ממבצע קודש זה, כמו בשאר המבצעים במהלך השנה. כמו"כ ביקשו לנחשונים שלקחו על עצמו את הזיכוי הרבים האדיר של עידוד לימוד התורה בימי שישי שב"ק, התורמים הנכבדים שיחי' אשר בזכותם יוסיף קול התורה להדד בכל זמן בכל עת ובכל מקום.

שליט"א יחד עם המנהלים רוחנים דישיבתנו הק', וראשי בחצרות החיים, הוכרז על תוכנית מיוחדת לשבתות הבעל"ט, כאשר בעז"ה משבוע זה פר' נשא יתקיימו סדרי לימוד מיוחדים בכל בתי מדרשינו, כדלהלן:

הכנה לשבת קודש מהשעה 5:30 עד לתחילת התפילה. צפרא דשבתא מהשעה 8:15 ועד לתחילת התפילה, ביום השב"ק אחה"צ מהשעה 5:30 עד תפילת מנחה.

עיקר התוכנית הם כדלהלן: א. המשתתפים בכל סדרי הלימוד נכנסים להגרלות שבועיות, כרטיס הגרלה על כל סדר. ב. המשתתפים בסדר צפרא דשבתא, זכאים לכרטיס הגרלה נוסף. ג. 'בחצרות החיים' הקציבה 200 ₪ להגרלה שבועית בכל ישיבה, ותיערך בתחילת כל ישיבה ע"י ההנהלה הרוחנית בישיבה. ד. כל בחור מקבל את זכויותיו במזומן מידי שבוע בשבוע.

תלמידי ישיבותינו הק' ימסרו מידי שבוע אודות השתתפותם בסדרי הלימוד למנהלים הרוחניים שליט"א שבכל ישיבה. בחורי החבורות יירשמו כל שבוע בימי ראשון ושני בין השעה 9:15 עד 10:15 בערב בפלא' 058-3297663.

בנוסף לקראת שבת יארציט של כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק זי"ע הבעל"ט, יתקיים הגרלה מיוחדת לכלל

מפעל הדף - תורתם משתמרת סיפורם האישי של רבים מאנשי שלומנו

ברגעים המרטיטים של קבלת התורה בצל הקודש, כאשר ההיכל הגדול מלא יהיה וגדוש באלפי-אלפי אנשי שלומנו, מסתופפי צל המלך, ינכחו בקהל מאות רבות של נבחרים עם, יהודים אשר חיים מתוך קשר אישי ועילאי עם התורה הקדושה, יום אחר יום, שבוע אחר שבוע. כאלה אשר זוכים לחוות את העונג העילאי הצרוף של 'ידיעת התורה', של שליטה במסכתות הש"ס, גם אם ברובם הם נמנים על העם שבשדות, בעלי הבתים העושים שעות רבות לפרנסתם.

וזאת, מאחר והם נושאים עמם את הסוד הגדול. הסוד הגלוי:
סוד הסיכומים היומיים!

מדי יום ביומו, הם מתחברים לאחת המערכות של 'משתמרת', אם במערכת הטלפונית ואם בפלטפורמת 'קהילות', והם מסכמים את 'הדף היומי', הדף אותו למדו באותו היום. הסיכום היומי הזה יש בו סוד מופלא של חריטה בלב ובמוח. כשאדם מתיישב לסכם את הדף - באמצעות מספר שאלות ממצות המוצגות בסגנון אמריקאי קליל - הוא פשוט גורם לשמר את הסוגייה שהוא למד, לנצור אותה, כלשון חז"ל: כמונח בקופסא. המשוב האדיר המתקבל בקרב 'שליחי הקודש', נציגי 'משתמרת' די בכל אתר ואתר, הוא זה שהביא את מנהלי המפעל התורני לצאת בימים אלה בסדרת מודעות על מנת לעורר את הלבבות לנושא הסיכומים, כי יקר הוא וחיוני. מי שלא טעם את התחושה הטובה הפושטת בעצמות לאחר ההצלחה בסיכום היומי - לא טעם טעמה של חדוות ידיעת הדף היומי, מימיו. המציאות מוכיחה גם שלרוב, אלה העורכים את הסיכום היומי, מצליחים גם באחוזים גבוהים יותר במבחן הדו-שבועי של 'משתמרת'.

וכמובן, דברי תורה צריכים חיזוק -

בדיוק לכן הגו ב'משתמרת' את התוכנית החדשה, תוכנית ההגרלות הדו-שבועיות. אחת לשבועיים תתקיים הגרלה מיוחדת בין כל המסכמים, כאשר הזוכים המאושרים יקבלו לידיהם כרטיס אשראי מיוחד, טעון ב-500 ₪ לקנייה חופשית, איש-איש כהחלטתו, איש-איש את מה שליבו חפץ. הוגי הדף. המסכמים אשר בעם. עלו והצלחו - - -

**לקראת זמן מתן תורתנו:
נוסדה קרן 'יקר אורייתא' - יקר וגדולה למרביצי התורה
בהיכלי התורה והחסד דחסידי צאנז**

בימים אלו – עם התקרב ובא לקראתנו זמן מתן תורתנו, מייסדים בהנהלת היכלי התורה והחסד את קרן 'יקר אורייתא' – במטרה לתת יקר וגדולה למרביצי התורה העושים מלאכת קודש נאמנה ומנחילים מורשה לעדרי הצאן במסירות ונאמנות בהיכלי הישיבות הקדושות פעה"ק צאנז.

קרן 'יקר אורייתא' – כשמה כן מטרתה, להעניק תוספת יקר וגדולה למי שפועלים ללא לאות למען הנחלת התורה, ולאפשר להם לקיים מלאכתם נאמנה בתגמול הולם כראוי וכיאות למרביצי התורה, זאת לאחר קרוב לשני עשורים שלא עודכנו רמות השכר של חברי הצוות הרוחני במוסדוה"ק.

אחרי תקופה ארוכה של הכנות, דיונים והתייעצויות עם הגה"צ ראש הישיבה ואב"ד קהילתנו הק' בארה"ב שליט"א, ועם עוד שורה ארוכה של ידידים ונדיבים, נרגשים ושמחים בהנהלת היכלי התורה והחסד דחסידי צאנז להודיע על הגדלת המלגות והתשלום לעשרות הרבנים הגאונים חברי הצוות הרוחני שליט"א המוסרים נפשם במסירות עילאית בהיכלי הישיבות הקדושות, ואשר יומם ולילה לא ישבתו למען הקמת עולם התורה והחינוך דור העתיד של כולנו.

בהנהלת היכלי התורה והחסד, התמודדו טרם הקמת הקרן עם דילמה מייסרת, כאשר מחד, ברור היה להם כי החלטה זו הייתה אמורה להתבצע זה מכבר לפני שנים ארוכות, כאשר כאמור קרוב לשני עשורים לא עודכנו רמות השכר של חברי הצוות הרוחני. ומאידך, למרבה הצער, המוסדוה"ק לא נמצאים במצב בו הינם יכולים לקחת על עצמם תוספת משמעותית קבועה שכזו כשגם הנטל הקבוע והשוטף שמונח על כתפם אינו מכוסה ואינו נבמצא באופן סדיר.

ברור היה גם כי הפעימה הזו בהעלאת השכר מצומצמת ולא מביאה לידי ביטוי נכון וממשי, את ההערכה האמיתית והרצון הכן והעז להעניק להרה"ג שליט"א את המירב והמיטב כראוי וכיאות, שכן מהלך מורכב ומשמעותי זה, מסתכם בסך עצום מדי חודש בחודשו, אשר אינו יכול להתווסף בשום אופן על התקציב הקיים של היכלי התורה והחסד דחסידי צאנז, כאשר מדובר בסכום של קרוב למיליון ₪ שיתווספו מדי שנה בשנה לתקציב העומד זה עתה כבר על עשרות מיליוני ₪ בשנה.

ולכן, בגלל כל הלבטים וההיבטים הללו, פעלו המנהלים הי"ו במשך התקופה האחרונה להקמת 'קרן יקר אורייתא' – אשר כשמו כן הוא, קרן שיעניק כבוד ויקר למנחילי ומרביצי התורה במסירות ונאמנות, אלו המגדלים את דור העתיד של הוגי התורה. קרן זו תנוהל כיחידה נפרדת מהתקציב השוטף, כשכמה וכמה מנדיבי העם אשר כבוד התורה רוחש בקרבם, כבר הביעו את חפצם להשקיע ולהעניק יקר לאלו שמשקיעים את כל כולם בהרבצת התורה, כדי ליתן להם מעט תוספת כח ואומץ להחזקת המשפחות וחיי היום יום בהוקרה והערכה לפועלכם הרב. מתווה זה, יאפשר למנהלים מחד לבצע את המהלך הנדרש זה מכבר מימים ימימה, ומאידך לא יפגע ולא יהיה מושפע מהתקציב השוטף והעצום של היכלי התורה והחסד.

עם הקמת הקרן, אומרים מנהלי היכלי התורה והחסד דחסידי צאנז הרה"ח ר' מאיר דוד שכטר הי"ו, הרה"ח ר' בר יוחאי שמעון הי"ו והרה"ח ר' זאב קליין הי"ו, כי:

"כאן המקום והעת, להודות בראש ובראשונה לנוותן התורה ברוך הוא וברוך שמו, אשר גומל עמנו חסדים וטובות מאז ועד הנה, ורואים אנו את הסייעתא דשמיא בכל צעד ושעל, יום יום שעה שעה באורח ניסים ופלא למעלה מדרך הטבע. נישא תפילה ובקשה לבורא יתברך שמו שנצליח לעמוד במיזם זה ולהעניק לעמלי התורה כערכם הרב והנישא.

"ברור לנו כי לא היינו מגיעים לרגע מרגש זה, לולא דאגתו ועידודו התמידי של כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א, אשר מזכיר לנו תמיד שוב ושוב כי משימתנו העיקרית והראשונה במעלה - מעל ומעבר לכל שאר המפעלים הברוכים - היא הרבצת התורה והרחבת גבולות התורה וספסלי דבי מדרשא, כאשר כיום ברור לכולנו כי מהלך זה הוא אחד הערובות המשמעותיות לכך בס"ד.

שפתינו תבענה ברכה ותהילה קדם השותפים הנאמנים למהלך גדול ומורכב זה, בראשם מורינו הגה"צ ראש הישיבה שליט"א, אשר עודד אותנו לאורך כל הדרך לבצע מהלך חשוב ונצרך זה, כמו גם לנדיבי הלב כל אחד ואחד בשמו הטוב יבורך אשר פתחו ליבם ביקרא דאורייתא להיות נמנים לדבר מצווה והתגייסו בהתחייבות לשנה הקרובה למען קרן זו.

קובע ברכה מיוחדת לעצמו, ידידנו הדגול והנעלה, תורה וגדולה מאוחדים על שולחנו, רחים ומוקיר רבנן ואיהו גופיא צורבא מדרבנן, הרבני החסיד רבי מנחם מנדל רייך שליט"א, אשר פתח ליבו וביתו כאולם רחב ידיים והעניק לנו מתת יד הגונה בהיותו הנחשון למען יסוד והקמת קרן יקר אורייתא, בנדיבות לב ורוחב עין לעילוי נשמת אמו החשובה מרת פרידא גילה בהרה"ח ר' יצחק ע"ה".

יחד עם כלל אנשי שלומנו, נושאים אנו תפילה כי יזכו המנהלים הי"ו להוציא מן הכח אל הפועל את שאיפת לבבם ולעמוד לימין הצוות הרוחני שיוכל להמשיך עוד רבות בשנים בפועלם הכביר והקדוש, להרביץ תורה ולהנחיל מורשה לקהילות יעקב, לגדל לגיונות של תלמידי חכמים בדרך ישראל סבא, בדרכם של רבנוה"ק זיע"א ולאורו של אבינו רועינו כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א ולנחת רוחו, ויזכו לראות ברכה בעמלכם – אלו הבנים והתלמידים, מתוך בריות גופא ונהורא מעליא, אושר ושמחה, הרחבת הדעת וסייעתא דשמיא, וכל טוב סלה.

בטיעתא דשמיא

הדרים

ערב חג מתן תורתנו:
'שפע חיים ורחמים'

נותן לכם עליונה

בשורה משמחת ודרמטית:

ההלוואה עולה!

₪ 360,000

₪ 180,000
לצד הכלה

₪ 180,000
לצד החתן

*ברכישת דירה זולה בפריפריה

לא מצאת דירה זולה? אתה גם זכאי להלוואה!

כל הפרטים בתקנון החדש והמעודכן שבא להקל ולהטיב בדרך לדירה;
התקנון נשלח לבתי אנ"ש בימים אלו

לעידוד רכישת
דירות מוזלות בפריפריה!

בעזרת ה' יתברך

Yes / תיק

הגרלה דו-שבועית

אחת לשבועיים תתקיים הגרלה בין
כלל המסכמים היומיים של 'משתמרת'

על מה? אתה תחליט!

הזוכה יקבל כרטיס אשראי טעון ב-500₪
לקנייה חופשית, איש-איש כהחלטתו

מסכמים ומתענגים עונג תורני רצוף

03-306-70-60

במערכת הטלפונית או במכשירי קהילות

בעזרת ה' יתברך

Yes 700

כמונח בקופסה

רוצה לחיות חיי תורה אמיתיים? משתוקק
 לזכור את הדפים הנלמדים? הצטרף עוד היום
 אל מאות המסכמים היומיים במסגרת 'משתמרת'

מסכמים ומתענגים עונג תורני רצוף

03-306-70-60

במערכת הטלפונית או במכשירי קהילות

sh Girand

בביתנו מן תהיון בהודו חמלה כתרה שר חנה

המלכה תורה
לא נקיינו שמים וארץ

**מרכז
התורה והחסד
קרית צאנז**

מיסודו של כ"ק מו"ח אדמו"ר זי"ע
בנשיאותו של כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א

בעת השולחן הטהור של נעילת החג,
יוגש קמיה מלכא,

כ"ק מו"ח אדמו"ר הגה"ק שליט"א

ספר 'תמכין דאורייתא'

בו יעלו לזכרון טוב כל אנשי מארה"ק ומחוז"ל
שזוכים ליאור באור החיים ולהיות שותפים
עם כתר התורה של צאנז,

ממלכת הפאר, רשת כוללי האברכים
"מרכז התורה" קרית צאנז

